

SWINGEN

Middelengebruik
&
seksuele keuzes

MAINline

VOORWOORD

In juli 2011 startte Mainline een voorverkenning onder *swingers* (definitie swingers zie paragraaf 2.2.1) met als doel meer zicht te krijgen op de aard, functie en combinaties van middelengebruik in swingnetwerken en de meerwaarde, motieven en invloed van middelengebruik op seksuele keuzes.

Deze voorverkenning was mogelijk dankzij de openhartige medewerking van vijf geïnterviewde swingers en vijf soa-verpleegkundigen die schriftelijke vragen beantwoordden over hun kennis van en ervaringen met swingers die hun spreekuur bezoeken.

De swingers gaven Mainline een inkijkje in hun netwerk en deelden persoonlijke ervaringen met middelengebruik en de daarmee samenhangende seksuele keuzes. De vijf diepte-interviews vormen de basis van dit verslag. Om privacyredenen zijn de namen van de geïnterviewden gefingeerd.

Deze voorverkenning is kleinschalig en kwalitatief van opzet. De resultaten zijn niet representatief voor alle swingers of hun netwerken. Dit signaleringsrapport kan worden beschouwd als een tussenproduct. Aan de hand van de signaleringen bekijkt Mainline, al dan niet in samenwerking met partnerorganisaties, wat de meerwaarde van vervolgonderzoek kan zijn, de wenselijkheid en haalbaarheid ervan en de mogelijkheden voor interventieontwikkeling.

Stichting Mainline, mei 2012.

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding, relevantie en achtergrond vooronderzoek.....	5
1.1	Inleiding.....	5
1.2	Relevantie.....	5
1.3	Achtergrond.....	5
1.4	Aanpak en meerwaarde.....	5
2.	Doel- en vraagstelling.....	6
2.1	Omschrijving en afbakening begrippen.....	6
2.1.1	Swingers.....	6
2.1.2	Middelengebruik.....	6
2.1.3	Risicogedrag.....	7
2.1.4	Harm reduction.....	7
2.1.5	Seksuele gezondheid.....	7
2.1.6	Relatie seksuele gezondheid en harm reduction.....	7
3.	Interviews.....	8
3.1	Professionals.....	8
3.2	Interviews professionals.....	8
3.2.1	Gezondheidsproblemen.....	8
3.2.2	Frequentie middelengebruik.....	9
3.2.3	Omvang seksueel risicogedrag.....	9
3.2.4	Behoeftedoelgroep.....	10
3.3	Swingers.....	10
3.4	Interviews swingers.....	11
3.4.1	Achtergrondkenmerken.....	11
3.4.2	Swingcarrière.....	12
3.4.3	Middelengebruik.....	15
3.4.4	Sekscontacten.....	18
3.4.5	Risicogedrag.....	19
3.4.6	Gewenste interventieontwikkeling.....	20
4.	Signaleringen.....	22
5.	Conclusies.....	25
6.	Bijlagen.....	27
6.1	Interview 1, regio Eindhoven.....	28
6.2	Interview 2, regio Tilburg.....	31
6.3	Interview 3, regio Rotterdam.....	34
6.4	Interview 4, regio Groningen.....	36
6.5	Interview 5, regio Breda.....	39
	Colofon.....	42

1. INLEIDING, RELEVANTIE EN ACHTERGROND VOOR ONDERZOEK

1.1 Inleiding

Voor u ligt de voorverkenning naar middelengebruik en seksuele gezondheid van swingers in Nederland. De setting van het onderzoek omvat het hele land. Mainline richt zich op het beperken van gezondheidsrisico's als gevolg van middelengebruik onder pluriforme groepen met diverse leefstijlen. De trainers en veldwerkers van Mainline krijgen vanuit diverse regio's signalen van soa-verpleegkundigen dat swingers vanwege risicovolle seks onder invloed van middelen steeds vaker de soa-sprekuren bezoeken.

De swingers – ervaringsdeskundigen – schetsen in deze voorverkenning het beeld van gebruik, de motieven ervoor en de hieruit voortkomende seksuele keuzes. De signalen van professionals zijn ter vergelijking, duiding en aanvulling. Deze opzet is gekozen om te komen tot gerichte conclusies en aanbevelingen voor eventueel vervolgonderzoek en/of tot een context voor interventieontwikkeling voor swingers die middelen gebruiken.

1.2 Relevantie

Swingers die recreatief middelen gebruiken kunnen gezondheidsrisico's lopen. Professionals, zowel binnen als buiten Mainline, signaleren en veronderstellen dat groepen swingers onvoldoende worden bereikt met toegespitste interventies gericht op veilig middelengebruik. Informatie die qua vorm en *tone of voice* aansluit bij het combineren van seks en drugs; **wappen** genoemd.

Mainline ziet het als een uitdaging de swingnetwerken die middelen gebruiken te informeren over gecontroleerd gebruik, zowel ter beperking van gezondheidsschade als ter voorkoming van seksueel risicogedrag onder invloed. Daarvoor is het belangrijk meer informatie over en inzicht in de aard en functie van het gebruik binnen de swingnetwerken te verzamelen.

1.3 Achtergrond

De voorverkenning werd uitgevoerd in het kader van het programma Infectieziekten en Druggebruik, gefinancierd door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Dit programma richt zich op het overdragen en implementeren van harm-reduciertechnieken (definitie harm reduction zie paragraaf 2.2.4) als methode ter verbetering van de gezondheid van (recreatieve) druggebruikers en daarnaast op bescherming van de algemene gezondheid.

In 2009 werd het programma verbreed door ook te focussen op groepen die niet direct worden gemarginaliseerd. Subgroepen die niet of nauwelijks in beeld zijn en geen contact hebben met de verslavingszorg, maar waarover signalen komen ten aanzien van risicovol middelengebruik, seksueel risicogedrag en een toename van soa.

1.4 Aanpak en meerwaarde

De signalen van zowel veldwerkcontacten als professionals vormen de aanleiding voor deze verkenning. De meerwaarde van de Mainline-aanpak is het directe, diepgaande contact met individuen uit de doelgroep. Een werkwijze die zich richt op het bespreekbaar maken van middelengebruik en de relatie tussen middelengebruik en seksuele keuzes.

Met de kennis - gestoeld op ervaringen van de doelgroep - verhoogt Mainline het bewustzijn over keuzes bij middelengebruik, al dan niet in relatie tot seksuele gezondheid. Alle respondenten schetsten een uitgebreid beeld van het middelengebruik en seksueel risicogedrag binnen hun eigen netwerk.

2. DOEL EN VRAAGSTELLING

De doelstelling:

Zicht krijgen op de aard en functie van middelengebruik onder Nederlandse swingers en de daarmee samenhangende seksuele keuzes.

De vraagstelling:

In hoeverre gaat onder Nederlandse swingers middelengebruik samen met seksueel risicogedrag en wat zijn daarbij de belangrijkste aandachtsgebieden?

De algemene vraagstelling is opgesplitst in vier deelvragen:

1. Hoe groot is naar schatting de groep Nederlandse swingers die middelen tijdens seks gebruikt en hoe ziet deze groep eruit?
2. Welke middelen gebruiken en combineren de geïnterviewden en hun seksuele netwerken en wat is de functie en meerwaarde van middelengebruik?
3. Welk effect heeft middelengebruik op de seksuele keuzes van de geïnterviewden en wat zien en horen zij hierover in hun netwerk?
4. Wat is hun informatiebehoefte?

In hoofdstuk 4 (pagina 22) worden de deelvragen beantwoord aan de hand van de interviews met de swingers en de vragenlijsten van de professionals. Op basis van de antwoorden worden in hoofdstuk 5 (pagina 25) de conclusies getrokken.

2.1 Omschrijving en afbakening begrippen

Hieronder volgt de beschrijving van een aantal begrippen. Ze dienen ter ondersteuning bij het duiden van de signaleringen in hun context.

2.1.1 Swingen

De term swingen kent allerlei definities. Mainline onderschrijft de navolgende:

“Swingen is een activiteit of ook wel leefwijze genoemd waarbij (hetero- en bi)stellen erotische contacten zoeken en hebben met andere (hetero- en bi)stellen of singles. Hierbij is altijd sprake van onderling overleg tussen beide partners én bepalen de partners samen welke erotische activiteiten voor hen passend zijn. Dit kan variëren van het hebben van erotische activiteiten in het bijzijn van andere stellen, tot gedeeltelijke of volledige partnerruil, thuis of in clubs.”

(SFC, 2006, Poel, van der & Boon - Ivo 2007).

2.2.2 Middelengebruik

Onder middelengebruik wordt zowel alcohol- als druggebruik verstaan. Druggebruik heeft betrekking zowel op intraveneus als niet-intraveneus gebruik. Viagra en Kamagra zijn erectiestimulerende geneesmiddelen en worden vanwege beschreven combigebruik met andere middelen ook in dit rapport als middel benoemd.

2.2.3 Risicogedrag

Risicogedrag kan leiden tot fysieke en/of psychische schade voor zowel diegenen die het gedrag vertonen als diegenen die daaraan blootstaan. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen seksueel risicogedrag en risicovol middelengebruik. Seksueel risicogedrag is seksueel gedrag waarmee hiv, hepatitis C (HCV) en andere seksueel overdraagbare aandoeningen (soa) kunnen worden overgedragen. Daarnaast kan seksueel risicogedrag voortkomen uit drang of dwang en kan het seksueel overschrijdend zijn, waarbij achteraf vaak spijt- en schuldgevoelens worden beleefd. Risicovol middelengebruik is het zodanig gebruiken van middelen, combinaties of technieken dat het de kans op tijdelijke of blijvende gezondheidsschade aan lichaam en/of geest vergroot. Voorbeelden hiervan zijn onder meer: overdosering, verkeerd combigebbruik, out gaan, coma, oververhitting, hartfalen of afhankelijkheid.

2.2.4 Harm reduction

Harm reduction ten aanzien van middelengebruik richt zich op het beperken van gezondheidsrisico's waarbij acceptatie van gebruik het uitgangspunt is. Het is een pragmatische aanpak waarbij geen morele druk op de gebruiker wordt uitgeoefend.

De Wereldgezondheidsorganisatie definieerde in 2003 harm reduction - ook wel schadebeperking genoemd - als een concept gericht op het voorkomen of beperken van negatieve consequenties voor de gezondheid in relatie tot bepaalde gedragingen. Het principe van harm reduction richt zich op het minimaliseren van persoonlijke en sociale schade door middelengebruik en wil de verspreiding van soa en infectieziekten als hiv, hepatitis C en hepatitis B tegengaan (Hilton et al., 2001).

Harm reductionstechnieken stellen het individu in staat te kiezen voor de minst onveilige manier van middelengebruik en bieden ondersteuning bij het bereiken van het best mogelijke gezondheidsresultaat (Rassool, 1998).

2.2.5 Seksuele gezondheid

Seksuele gezondheid is een staat van lichamelijk, emotioneel, mentaal en maatschappelijk welbevinden met betrekking tot seksualiteit. Het gaat daarbij onder meer om de afwezigheid van ziekte, disfunctie of gebrek. Ook een positieve en respectvolle benadering van seksualiteit en seksuele betrekkingen valt onder seksuele gezondheid, evenals de mogelijkheid tot het aangenaam en veilig beleven van seksualiteit, vrij van dwang, discriminatie en geweld.

Om tot seksuele gezondheid te komen en deze te handhaven moeten de seksuele rechten van alle mensen worden gerespecteerd, beschermd en waargemaakt.

2.2.6 Integratie seksuele gezondheid en harm reduction

Binnen veel subculturen wordt geëxperimenteerd met middelengebruik, al dan niet in combinatie met seks. Enerzijds om sociale en seksuele remmingen op te heffen of te laten vervagen.

Anderzijds om seks intenser te beleven. In bepaalde subscene's van specifieke doelgroepen (bijvoorbeeld jongeren, mannen die seks hebben met mannen (MSM), de kinkyscene en swingers), groepen die op zoek zijn naar seksuele vernieuwing, komt middelengebruik steeds vaker voor en wordt middelengebruik meer dan eens vanzelfsprekend gevonden.

Bij de integratie van seksuele gezondheid met harm reduction is het van belang om naast interventieontwikkeling voor een specifieke scene een geïntegreerde aanpak voor alle subscene's te ontwikkelen.

3. INTERVIEWS

3.1 Professionals

Van december 2010 tot februari 2012 verzorgde Mainline acht trainingen voor soa-verpleegkundigen en hiv-consulenten in Nederland. De training 'MSM, middelengebruik en seksuele gezondheid', waarbij MSM staat voor mannen die seks hebben met mannen, is gericht op het bieden van handvatten aan professionals die tijdens de spreekuren homo- en biseksuele mannen spreken die onder invloed van middelen onbeschermd seks hebben. Tijdens de trainingen werd stevast door de deelnemers opgemerkt dat het middelengebruik ook in bepaalde swingnetwerken toeneemt. Opvallend vaak werd daarbij combigebruik gemeld.

3.2 Interviews professionals

De signalen van de professionals bevestigen dat onbeschermd seks in combinatie met middelengebruik regelmatig in de swingersscene voorkomt. Behalve uit de feedback van professionals tijdens de trainingen, bleek dit uit schriftelijke vragenlijsten die bij vijf soa-verpleegkundigen in verschillende regio's van het land zijn afgenomen.

De lijsten bevatten de volgende vragen:

- * *Hoe vaak heb je contact met swingers?*
- * *Wat is de verhouding tussen swingers die gebruiken en die niet gebruiken?*
- * *Welke middelen zijn het meest populair onder jouw tot de doelgroep behorende cliënten?*
- * *Welke gezondheidsproblemen kom je tegen in deze scene?*
- * *Zie je middelengebruik onder de doelgroep toenemen?*
- * *Zie je risicogedrag onder de doelgroep toenemen?*
- * *Welke ondersteuning helpt swingers bij het eventueel verminderen van risicogedrag?*

Alle vijf respondenten zijn sociaal verpleegkundige seksuele gezondheid. Zij houden gemiddeld drie tot vier dagdelen per week spreekuur. Zij zien en spreken wekelijks minimaal twee en maximaal twaalf swingers en schatten het aantal swingers dat gebruikt onder hun cliënten op zestig tot zeventig procent. Eén respondent vult daarbij aan:

“De swingers die ik spreek, vertellen vaak dat ze zelf niet gebruiken, terwijl anderen in hun netwerk dat wel doen.”

Volgens de respondenten is de combinatie van XTC met GHB het meest populair bij swingers. Daarnaast noemen zij ketamine, snuifcoke, MDMA, GBL, speed, poppers, Viagra, Kamagra, cannabis en lachgas als middelen die vaak in uiteenlopende combinaties worden gebruikt.

3.2.1 Gezondheidsproblemen

Op de vraag welke gezondheidsrisico's zij drugsgebruikende swingers zien nemen, zijn de antwoorden divers:

“Degenen die niet gebruiken, gebruiken ook echt niets. Gebruikers combineren vaak verschillende middelen. Naar mijn idee gebeurt dat eerder op de privéseksfeesten dan in de clubs of op feesten.”

“Swingers laten zich te onregelmatig op soa testen. Ze zijn zich vaak niet bewust van de risico's van onbeschermd oraal seksueel contact; dat ze ook oraal makkelijk soa kunnen oplopen.”

“Als ze soa oplopen, is dat bijna altijd door onveilige seks onder invloed. Dat maak ik bespreekbaar. Hoe ze zelf daarover denken. Wat de beweegredenen zijn. Soms stuit ik op medicatiegebruik. Ik hoor regelmatig over het gebruik van antidepressiva.”

“De laatste tijd hoor ik vaker dat swingstellen de gevolgen van langdurig druggebruik ondervinden. Dan vertellen ze dat ze verslaafd raken, of slecht functioneren op hun werk.”

“Heel opvallend is het vaak voorkomend gebruik van antidepressiva onder vrouwen. Ik vertel dan over de mogelijke wisselwerking met drugs. Of ze er uiteindelijk iets mee doen, is de vraag.”

3.2.2 Frequentie middelengebruik

Twee respondenten zien de frequentie van middelengebruik onder hun cliënten toenemen. Eén respondent ziet dat het gebruik onder swingers die langere tijd wappen is gestabiliseerd, één andere respondent heeft geen mening.

“Het druggebruik onder swingers is hoog, en neemt toe. Zeker weten.”

“Bij sommigen zie ik dat ze seksuele grenzen verleggen, dat de frequentie in gebruik toeneemt. Eerst eens per maand, dan eens per week, enzovoorts.”

“Tot een jaar terug sprak ik alleen maar swingers die gebruikten, de laatste tijd hoor ik dat sommigen het sinds kort rustiger aandoen. Zij zeggen behoefte te hebben om meer tijd in de relatie en het gezin te steken en dat er meer is dan swingen en druggebruik.”

3.2.3 Omvang seksueel risicogedrag

Op de vraag of de respondenten het seksueel risicogedrag onder swingers zien toenemen, zijn de antwoorden eenduidig:

“Swingers hebben regelmatig onveilige seks, de mate van onbeschermd contact is zeer constant. In het begin gebruiken ze condooms bij anale en vaginale seks, maar naarmate stellen elkaar beter leren kennen, neemt het condoomgebruik af vanwege de ontstane vertrouwensband.”

“Ik hoor steeds vaker dat ze drugs gebruiken en onder invloed onbeschermd seks hebben.”

“Het risicogedrag was er altijd al, ik hoor regelmatig hoe persoonlijke grenzen worden verlegd. Vrouwen die het eerst alleen met vrouwen doen, maar later ook met mannen vrijen. Eerst vaak alleen orale seks, maar daarna ook vaginaal contact. Heteromannen die verrassend snel biseksueel georiënteerd blijken te zijn. Pas geleden nog noemde iemand zichzelf ‘wapbi’.”

Sommigen vertellen dat ze onderdeel van een klein swingnetwerk zijn, dat bij elkaar thuis komt en altijd onbeschermd seks heeft. Ze updaten elkaar wanneer ze getest zijn en waarschuwen anderen als ze een soa oplopen. Laten ze mij het sms’je met de uitslag zien, als bewijs.”

3.2.4 Behoefte doelgroep

Tenslotte is gevraagd wat de swingers die regelmatig seksuele risico’s nemen kunnen helpen om hun eventuele risicogedrag te verminderen.

“Ik heb slechts een half uur tijd per cliënt. Mijn ervaring is dat veel swingers geen behoefte aan extra informatie hebben. Ze weten het allemaal wel. En sommigen kiezen bewust voor onbeschermd seks. Misschien dat motiverende interventies mogelijk zijn?”

“Er is veel behoefte aan voorlichting op locatie. Ik attendeer mijn cliënten altijd op de website van Soa Aids Nederland met specifieke info voor swingers. De meesten weten überhaupt niet van het bestaan van de site. Dat wordt gewaardeerd, dat je geen waardeoordeel hebt en blijft meedenken. Dat komt het gesprek ten goede.”

“Volgens mij is er veel behoefte aan mentale begeleiding. Wat zit er achter dat ze zo makkelijk onveilig vrijen en daarbij steeds meer drugs gebruiken? Zijn ze ongelukkig? Dat vraag ik me vaak af.”

“Naar mijn idee bereik je de meesten door in gesprek te blijven. Niet oordelen, maar uitleg geven over wat wel en niet veilig is. Blijven zeggen dat ze elke drie maanden welkom zijn.”

3.3 Swingers

Alle respondenten voor de diepte-interviews zijn door soa-verpleegkundigen geworven. In totaal benaderden zij twintig personen, die vervolgens per mail of telefoon meer achtergrondinformatie kregen over de opzet van de voorverkenning. De helft van de kandidaten haakten af omdat ze niet onder de doelgroep viel (geen/sporadisch middelen gebruiken), of omdat ze geen affiniteit met de doelstelling van het onderzoek had. Bij het maken van concrete afspraken voor het interview vielen nog eens vijf kandidaten af.

Uiteindelijk waren één vrouw uit de regio Eindhoven, één stel uit de regio Tilburg, één stel uit de regio Rotterdam, één man uit de regio Groningen en één vrouw uit de regio Breda bereid om aan de diepte-interviews deel te nemen. De interviews duurden gemiddeld anderhalf tot twee uur en vonden plaats in openbare horecagelegenheden of bij de lokale GGD.

Eén interview vond via schriftelijke correspondentie plaats.

Alle geïnterviewden kregen volledige inzage in de uitgewerkte teksten en indien gewenst de mogelijkheid citaten te schrappen. Soms schrapten zij citaten over onbeschermd sekscontacten, verondersteld wordt dat dit vanwege sociale (on)wenselijkheid is gebeurd.

Om de privacy van de geïnterviewden te beschermen, zijn alle namen gefingeerd.

Het interview is als volgt opgebouwd:

- * Achtergrondkenmerken:
  - Leeftijd
  - Gezinssamenstelling
  - Wonen, werk, sociaal netwerk
  - Seksuele identificatie
- * Wanneer en hoe ontdekte je de swingerswereld?
- * Wat is voor jou de meerwaarde van swingen?
- * Hoe geef je daar momenteel vorm aan?
- * Welke middelen zijn volgens jou populair in de scene?
- * Wat is het percentage swingers dat gebruikt?
- * Wat en hoe vaak gebruik jij / je partner: welke middelen, combinaties en gebruikstechniek?
- * Hoe kom je aan de middelen, in hoeverre laat je ze testen?
- * Wat is de meerwaarde van jou/jullie gebruik, zowel sociaal als seksueel gezien?
- * Wat zijn de effecten van de verschillende middelen op je seksuele keuzes?
- * Neem je onder invloed meer of minder risico?
- * In hoeverre hangt seksueel risicogedrag samen met je gebruik?
- * Is onbeschermd seks in de swingerswereld bespreekbaar?
- * Wat zijn jouw seksuele grenzen?
- * Hoe vaak laat jij je op soa testen?
- * Bespreek je middelengebruik met je soa-verpleegkundige?
- * Vind je voldoende informatie over middelen, de effecten, gebruikstechnieken en combinaties?
- * Is er in de swingerswereld specifiek behoefte aan extra informatie over (veilig) middelengebruik in relatie tot seks? Zo ja, welke informatie?

3.4 Interviews swingers

In deze paragraaf worden de belangrijkste uitkomsten van de vijf diepte-interviews weergegeven. Deze uitkomsten worden besproken aan de hand van de vooraf vastgestelde indicatoren: achtergrondkenmerken, swingervaring, middelengebruik, sekscontacten, risicogedrag en gewenste interventies. De uitgewerkte interviews zijn in de bijlagen opgenomen (pagina 27-41).

3.4.1 Achtergrondkenmerken

De gemiddelde leeftijd van de geïnterviewden en partners is 41,3 jaar, de jongste is 34, de oudste 48 jaar. Twee stellen zijn getrouwd (11,5 en 13 jaar), twee stellen wonen samen (3,5 en 19 jaar), één stel heeft een lat-relatie (0,5 jaar).

De meeste geïnterviewden wonen buiten de stad: in de omgeving van Eindhoven, Tilburg, Breda, Rotterdam en Groningen. Vier stellen vormen een gezin met kinderen (6 tot 18 jaar), soms met kinderen uit eerdere huwelijken. Twee geïnterviewden zijn hertrouwd.

Allen hebben een vaste baan: parttime of fulltime, in uiteenlopende sectoren. Sommigen hebben een zeer drukke, goedbetaalde baan.

De meeste vrouwen onder de geïnterviewden zeggen biseksueel georiënteerd te zijn, vaak 'bi-schierig' genoemd. De eerste seksuele contacten met vrouwen ontstaan bijna altijd in het swingnetwerk.

Brenda (34): *“Een tijd later kwam ik tijdens het chatten in contact met een stel. Daar ik al langer het vermoeden had dat ik biseksueel ben, ging ik op de uitnodiging in. In hun woonkamer lagen matrassen op de grond, verder was er sfeerverlichting en een trancemuziekje op de achtergrond. De keer daarna hadden we seks met z’n drieën.”*

Tod (38): *“We spelen vaak met andere stellen, dat is ook geil om te zien. Ook wel eens trio's, tenminste als het een vrouw is. Ik ben niet biseksueel, in tegenstelling tot Daantje. Zij geniet enorm van seks met vrouwen.”*

Slechts een man noemt zichzelf biseksueel.

Guus (41): *“Ik ben biseksueel, maar zoen nooit met mannen. Voor de rest doe ik alles, nemen en genomen worden. Maar ook hier geldt weer: alleen als er een klik is. Ik kan en voel niet de behoefte met elke man te vrijen. Ook Sanne kan af en toe met vrouwen geilen. Maar ze heeft daarbij altijd een man nodig, een vrouw alleen doet ze niet.”*

Brenda (34): *“In de scene is veel codetaal. Wappen is seks met drugs. Swingers die wel wappen, beschrijven dat op hun profiel als: 'snoepjes en de rest'. 'De verdwaalde hand' staat voor biseksualiteit.”*

Andere mannen hebben vaak een eenmalige sekservaring met een man en laten het daarbij.

Rinaldo (48): *“Ik heb nooit seks met mannen. Wel geprobeerd, maar het is niet mijn ding. Biseksualiteit onder mannen is in sommige kringen taboe. Veel profielen van stellen gebruiken codetaal om de 'bi-schierige' gevoelens van de man te verwoorden.”*

3.4.2 Swingcarrière

Vier stellen besluiten na een aantal jaren huwelijk/samenwonen de swingerswereld te verkennen. Omdat de seksuele spanning in de relatie is afgenomen of omdat ze aan nieuwe seksuele uitdagingen toe zijn.

Daantje (35): *“Toen we kinderen kregen, zakte ons seksleven behoorlijk in en stond het lange tijd op een laag pitje. Daar spraken we heel open over. Best wel confronterend, maar we waren op zoek naar nieuwe seksuele uitdagingen. Toen ontstond het idee een parenclub te bezoeken. Op internet lazen we over een swingersclub die ons aansprak. We hebben toen een datum geprikt.”*

Soms ontstaat het eerste contact met de scene bij toeval.

Katja (38): *“Een aantal jaren terug bezocht ik samen met een vriendin een erotische beurs in Utrecht. Daar zag ik een stand voor swingers. Na een aantal gesprekken met bezoekers van de stand en rondgekeken te hebben, was mijn interesse gewekt. Dat wilde ik ook wel eens beleven. Thuis heb ik het met Daan besproken, hij was meteen enthousiast.”*

Vier stellen ontdekken en verkennen samen met hun partner de swingerswereld. Soms in het begin van de relatie, soms na een aantal jaren.

Daantje (35): *“We hebben een datum gepland voor een eerste bezoek aan een parenclub. Het was een vrijdag. Ik stond met knikkende knieën aan de deur en wilde het liefst naar huis, toen Rob zei: ‘Nu blijf je ook hier’. Binnen kenden we niemand. Totdat een aardig stel ons aansprak, een rondleiding gaf en ons vertelde over de ins en outs. We voelden ons op ons gemak en spraken die nacht voldoende leuke mensen en keken veel om ons heen.”*

Guus (41): *“Elf jaar geleden begonnen we op de dansvloer mondjesmaat met andere stellen te flirten. Meestal bezochten we de ‘Now & Wow’ party’s in Rotterdam. Via een toenmalige collega kwamen we in contact met websites voor swingers, zoals sdc.com en chatgirl.nl. Op beide sites hebben we nog steeds een profiel.”*

Rinaldo (48): *“Begin jaren negentig bezochten we diverse fetisj feesten: EuroPerv, Wasteland, Dress to Thrill, Kinky Club, de Cellar Feesten en Club Mistique. We waren al tijden in de weer met fetisj kleding, bezochten DeMask en een shop op de Nieuwe Dijk. Mijn vrouw ontwierp kinky kleding. De feesten toentertijd waren echt te gek. Een underground beweging met een relatief kleine, vaste kliek partygangers waarbij wij ons thuis voelden.”*

Eén vrouw had swingervaring tijdens haar eerdere huwelijk, maar heeft de scene uiteindelijk in haar eentje verkend.

Brenda (34): *“Toen ik zelf de swingwereld ging ontdekken, heb ik meerdere online profielen aangemaakt. De stijgende spanning tijdens het chatten vind ik geweldig. Een van de eerste online-contacten stelde meteen voor elkaar in levende lijve te ontmoeten. Ik was helemaal opgelaten. Toen we elkaar zagen, was het pats-boem bingo. De beste seks die ik ooit heb gehad.”*

Eén man was al langer in de swingersswereld actief. Vanaf het begin van hun huwelijk kozen hij en zijn vrouw bewust voor polygamie. Hierdoor ervaren zij meer vrijheden in het verwezenlijken van hun seksuele fantasieën. Daarnaast versterkt het de vertrouwensband met elkaar.

Rinaldo (48): *“Ik ben er sterk van overtuigd dat vaste relaties niet bedoeld zijn om intiem contact met anderen uit de weg te gaan. Gelukkig ontmoette ik een vrouw die daar hetzelfde over dacht. Inmiddels zijn we 26 jaar samen en we geloven in polygamie. We hadden in het verleden vaker langdurige relaties, dat is nooit een probleem geweest. Gevoelens zoals jaloezie ken ik niet. Zolang mijn vrouw weet dat zij de meest belangrijke is, kan zij mij zonder angst of wantrouwen vrijlaten.”*

Hij omschrijft de swingerswereld als volgt:

Rinaldo (48): *“De swingerswereld kan grofweg in drie groepen worden onderverdeeld. Allereerst de groep waarbij de man zijn vrouw pusht. Uit eigenbelang, voor eigen plezier. Vrouwen die meedoen terwijl ze eigenlijk niet willen, onder het mom van een acceptabel huwelijk. Ten tweede stellen die hun relatie prima onder controle hebben en die in de scene geen diepere relaties met anderen opbouwen. Tenslotte de groep die langdurige relaties met anderen opbouwt en onderhoudt, ook buiten de parenclubs om.”*

Veelal is de verkenningstocht naar de mogelijkheden van de swingersscene een gezamenlijke activiteit. Eén vrouw bezocht samen met haar ex-man een parenclub terwijl het haar toentertijd tegenstond.

Brenda (34): *“Mijn ex is een man met mooie praatjes en hij is gek op seks. Altijd op zoek naar spanning. Hij nam het voortouw en nam me mee naar parenclubs. Swingen was niet echt mijn ding. Ik vroeg me alsmaar af: past dit wel bij mij? Tot echte seks kwam het dan ook niet. Een beetje strelen en zoenen, daar bleef het bij.”*

Uiteindelijk heeft swingen voor alle geïnterviewden een belangrijke meerwaarde. Het is spannend, avontuurlijk en opwindend. Swingen verdiept zowel de (seks)relatie als de individuele seksuele ontwikkeling en is een ontdekkingstocht.

Katja (38): *“Ik zie swingen als een aanvulling op je seksrelatie, niet als invulling. Het heeft zeker toegevoegde waarde. Wij hebben veel leuke stellen door het swingen ontmoet. Stellen die erg charmant en respectvol met elkaar omgaan. Je ziet vaak dat ze goed op elkaar zijn ingespeeld en veel plezier met elkaar hebben.”*

Tod (38): *“Al met al heeft het swingen ons veel goeds gebracht, ons seksleven is opgebloeid. We hebben veel leuke mensen ontmoet en enkelen zijn goede vrienden geworden. En we zijn meer naar elkaar toe gegroeid. Uitgangspunt blijft de eigen relatie: die staat boven alles.”*

Guus (41): *“Ons belangrijkste motief is dat het spannend en verschrikkelijk leuk is om te doen. Het is prachtig je eigen partner met een ander te zien genieten. Tenminste, als je het elkaar gunt.”*

Daantje (35): *“De meerwaarde van swingen is driedelig. Ons (seks)leven is beduidend verbeterd, de intimiteit is intenser en wij zijn meer naar elkaar toe gegroeid. We swingen niet om het huwelijk ‘te redden’, maar om ons seksleven spannender te maken.”*

Toch worden ook enkele kanttekeningen bij het swingen geplaatst.

Tod (38): *“De eerste keer dat Daantje seks met een andere man had, vond ik dat best wel confronterend. Ik vind het sowieso niet prettig als alle seksuele energie naar haar uitgaat. Sommige potentiële sekspartners nemen niet eens de moeite met mij een praatje te maken.”*

Rinaldo (48): *“De meerwaarde van swingen ligt voor mij bij de intimiteit, niet bij de seks. De fixatie op het seksuele in de scene vind ik zwaar misplaatst.”*

Brenda (34): *“Max en ik hebben duidelijke afspraken. De scene is een wereld waarin je jezelf kunt kwijttraken. Swingen kan gevaarlijk zijn. Dat je gevoelens voor anderen krijgt, blijft reëel. Zeker als je onder invloed bent. Wij vertrouwen elkaar. Onze band is sterk genoeg.”*

Alle geïnterviewden vinden het concept parenclubs na een tijd geen meerwaarde meer hebben en doen hun sekscontacten op via privé-feesten, eerdere contacten of internet.

Guus (41): *“De parenclubs die we voorheen bezochten vonden we helemaal niks. De sfeer daar sprak ons niet aan. De eerste keer thuis daten was geweldig, met een stel dat we tijdens het feesten hadden ontmoet.”*

Katja (38): *“Veel swingers ontmoeten elkaar online. De grootste swingerssite is sdc.com, een internationale site met veel Nederlandse profielen. Wij ook daar ook een profiel geplaatst. Voor spontane, directe dates surf je naar chatgirl.nl, chattime.nl of swingersnederland.nl.”*

Katja (38): *“Bijna elk weekend worden in het land swingersfeesten georganiseerd. Naast bekendere kinky feesten zoals Wasteland en B.I.T.C.H, ook zeer exclusieve feesten op bijzondere locaties zoals in grotten, kastelen of schepen. Of in een strandtent in Bloemendaal aan Zee. Vaak overdag, zowel binnen en buiten, afgeschermd met dranghekken en landbouwplastic.”*

Rinaldo (48): *“Veel stellen huren een suite in een Van der Valkhotel, wij ook. Voor tweehonderd euro per nacht krijg je een luxe kamer, met jacuzzi en sauna. De directie weet ervan. ‘Willen jullie extra handdoeken?’, vragen ze dan. Dat zegt toch genoeg? Dikke business voor hen. Als we de eerste keer met een stel afspreken, reserveren we altijd een extra slaapkamer. Voor het geval dat het minder goed klikt.”*

3.4.3 Middelengebruik

Alle geïnterviewden hebben ervaring met meerdere middelen, al dan niet gecombineerd. Volgens enkele geïnterviewden wapt ruw geschat meer dan de helft van de swingers. Sommige respondenten hebben weinig tot geen ervaring met middelengebruik voordat ze de swingersscene ontdekken. Opvallend is dat een deel aangeeft voorheen afwijzend tegenover middelengebruik te hebben gestaan. Na een aantal jaar worden de meeste respondenten nieuwsgierig naar de effecten en meerwaarde van gebruik tijdens seks en beginnen met experimenteren.

Katja (38): *“Tot anderhalf jaar terug had ik niets met drugs. Toch werd ik langzaam nieuwsgieriger. Soms vind ik het onvoorstelbaar dat ik middelen gebruik, maar ik heb tot nu alleen maar goede ervaringen opgedaan.”*

Tod (38): *“Ik gebruik sinds een half jaar. Voorheen werd ik regelmatig gepusht te gebruiken, maar dat werkte averechts. Tot het moment dat de omstandigheden als gunstig voelden. Het was toen mijn eigen keus om te gebruiken. De eerste keer XTC was echt te gek.”*

Daantje (35): *“Sinds anderhalf jaar gebruik ik drugs. Ik bezocht een koppel dat altijd gebruikt. Ik kende hen via internet. Er was meteen een klik, maar zij wilden gebruiken en ik had geen ervaring. Ze benadrukten dat het niet perse nodig was, maar ik wilde het uitproberen. Uit nieuwsgierigheid wat het met me zou doen. Ik heb twee XTC en twee doses GHB genomen. Het effect was geweldig, een waanzinnige ervaring.”*

Anderen hadden wel ervaring met middelengebruik voordat ze de scene ontdekten.

Guus (41): *“Negen jaar geleden kreeg ik tijdens en bedrijfsuitje via een collega XTC aangeboden. Het duurde maanden voordat we de pillen uitprobeerden. We waren geheelonthouders en dronken ook geen alcohol, ik heb een hekel aan dronken mensen. Met het effect van een pil ging er een andere wereld voor ons open, iets waar we nog steeds van genieten. Nu gebruiken we altijd tijdens het swingen, meestal XTC. Soms gecombineerd met GHB of een blow.”*

Rinaldo (48): *“De meeste middelen heb ik geprobeerd. Op mijn vijfde bood mijn opa mij een biertje aan. Met blowen begon ik in de studententijd, maar dat is nooit mijn ding geweest. Op feesten gebruikte ik naast XTC ook speed, coke, GHB en MDMA.”*

De meeste respondenten beginnen met XTC als experiment, vaak gecombineerd met GHB. Deze combinatie wordt het meest genoemd en is populair, soms in combinatie met erectiestimulerende middelen zoals Viagra of Kamagra:

Brenda (34): *“Het effect van de XTC was waanzinnig. De warmte, tinteling, geiligheid en openheid, onze gevoel voor elkaar versterkte enorm. Daarna namen we een dosis GHB. Ik kwam helemaal los, een geweldige nacht.”*

Katja (38): *“XTC en GHB is mijn favoriete combinatie. XTC maakt alles lossier, intenser en vrolijker. Je praat ook gemakkelijker, maar daar heb ik niet echt een pil voor nodig. GHB erbij maakt de seks nog intenser en geiler.”*

Veel respondenten zijn na een tijd XTC-gebruik nieuwsgierig naar andere middelen. Vooral ketamine, cannabis, lachgas, speed en poppers zijn dan populair, cocaïne en GBL in mindere mate. Geen van de respondenten heeft ervaring met tripmiddelen, opiaten, basecoke of crystal meth. Ook intraveneus gebruik is not done, al zijn er signalen dat er sporadisch in de swingersscene speed wordt geïnjecteerd. Welke middelen worden gebruikt, is soms afhankelijk van wat er op die avond beschikbaar is.

Brenda (34): *“Al eerder kreeg ik ketamine aangeboden, maar ik twijfelde want ik wilde niet out gaan. Er zijn veel verhalen over negatieve ervaringen. Ik heb eerst info over ketamine opgezocht. Samen met Max snoof ik een mespuntje ketamine. Wow, alsof er een tandartsverdoving door je hele lijf giert. Ik was helemaal los van alles.”*

Katja (38): *“Speed gebruik ik alleen om wakker te blijven. Dan doe ik een lijntje in een vloeitje en slik een bommetje. Dat gebeurt alleen als we een langer doorhalen. Bijvoorbeeld vanaf vrijdagavond tot zaterdagmiddag. Lachgas gebruik ik af en toe, dan ‘vlieg’ je voor een momentje weg. Het werkt maar heel kort.”*

Brenda (34): *“Mijn eerste ervaring met speed was niet fijn. Ik slikte een bommetje, maar het effect was te heftig. Ik werd rusteloos en raakte in paniek. Nu snuif ik soms een beetje speed. Dan is het effect ichter. Speed geeft meer energie en je kunt langer doorgaan. Mijn eerste snuif coke nam ik toen ik te hard op een te sterke XTC-pil ging. Door de coke werd ik rustiger, wakkerder en ik voelde me heel krachtig en overtuigend. ‘Kom maar op jongens.’ Maar voor coke moet je oppassen, Het is een link middel, de verleiding en de kater zijn groot.”*

Daantje (35): *“Vaak wordt tijdens de privéfeesten gebruik gemaakt van een lijst waarop alle namen van de aanwezige swingers en de verkrijgbare drugs staan genoteerd. Neem je iets, dan noteer je dat op de lijst. Zo weten we welke drugs op welk moment door wie zijn gebruikt.”*

Alle respondenten zijn op de hoogte van de wisselwerking tussen drugs en alcohol. Zodra middelen worden gebruikt, is alcohol uit den boze.

Tod (38): *“Ik drink geen alcohol bij druggebruik. Hooguit een biertje om in de stemming te komen. We drinken veel water. Als het effect van de drugs invloed op mijn erectie hebben, neem ik meestal Kamagra. Meestal een uurtje na inname van de pil. Onze juiste dosis GHB wordt door ervaren swingers per persoon met een spuit afgemeten. Mijn ideale dosis is drie milliliter, bij Daantje minder: tweeënhalf milliliter. De tweede en derde dosis wordt afgebouwd en is altijd lager.”*

De prijs van de drugs is niet alleen afhankelijk van de ingekochte hoeveelheid. Hoe dichterbij de bron, hoe lager de prijs per gram/stuk.

Daantje (35): *“Voor XTC betalen we gemiddeld 2,50 euro per pil, de laatste keer 1,75 euro. Voor een liter GHB betalen we tussen de 95 en 100 euro. We kopen de drugs via een bekend stel. Zij hebben grotere hoeveelheden op voorraad en bezorgen thuis. Soms krijgen we de drugs aangeboden via swingers waarmee we daten.”*

Alle respondenten zijn op de hoogte van de mogelijkheid drugs te laten testen. Vaak weten ze dat de dealer of kennis waarvan zij middelen kopen, de drugs testen.

Brenda (34): *“Voorheen kreeg ik drugs via een stel. Zij hebben een hele voorraad in huis en laten de drugs testen. Over de kwaliteit maakte ik me geen zorgen. Voor XTC betaal je tussen 1,75 en 2,25 euro per pil, bij een afname van vijftig stuks. Voor een halve liter GHB betalen we 75 euro. Daar doe ik lange tijd mee. Speed kost vijf euro en een gram ketamine 25 euro. Inmiddels heb ik zelf een voorraad in huis in de bergkast op zolder.”*

Voor vier stellen heeft middelengebruik een duidelijke meerwaarde. Wappen is intenser, langduriger, spannender en geiler. Wappen verlegt de seksuele grenzen.

Tod (38): *“Voor ons is de meerwaarde van druggebruik tijdens seks veelzijdig. Het zorgt voor meer ontspanning en het laat mij makkelijker de knop omzetten. De seks duurt langer en is daarnaast veel intenser. Tenslotte geniet ik veel meer van lijfelijk contact. Masseren bijvoorbeeld, daar heb ik niets mee, maar onder invloed kan ik dat heel fijn vinden.”*

Brenda (34): *“Met XTC heb ik de beste seks en intimiteit. Een pil blijft mijn topper. Sinds ik XTC gebruik kan ik dance- en trancemuziek waarderen. Het bepaalt de sfeer en het effect van de pil. Voor mij is de meerwaarde van van XTC dat het de gevoelens versterkt en een enorm vrijheidsgevoel geeft. Alles voelt fijner, intenser en in de juiste setting gaat alles vanzelf. Het samenzijn met Max komt onder invloed van een pil tot een ware explosie.”*

Guus (41): *“Vrijen onder invloed is gewoon lekkerder. Je bent lossier, durft meer en je kan uren doorgaan zonder moe te worden. Ook dat ik in sommige situaties van seks met mannen kan genieten. Je neemt zowel emotioneel als seksueel meer tijd voor elkaar. We hebben wel grenzen in ons gebruik. Niet teveel, zodat je weet wat je doet.”*

Voor één stel heeft middelengebruik tijdens seks geen meerwaarde.

Rinaldo (48): *“Nu ben ik niet meer met druggebruik bezig. Het effect is misschien geweldig, maar de dagen daarna voel ik me verrot. Dat kan ik niet combineren met mijn drukke bestaan. Voor mij had gebruik vroeger een andere functie. Nachtenlang doorlullen, de combinatie van een pil en goede muziek was te gek. Maar in combinatie met seks heeft het voor mij geen toegevoegde waarde, omdat het niets extra's oplevert. Negen van de tien keer raak ik er niet opgewonden van.”*

Geen van de respondenten heeft momenteel gezondheidsklachten in relatie tot middelengebruik. Ze geven aan de eigen grenzen in de gaten te kunnen houden. Er vindt min of meer zelfregulering plaats. Wel ging één respondent ooit te hard op drugs.

Brenda (34): *“Een keer ben ik van vrijdagavond tot zondagmiddag non-stop doorgegaan. Dat was echt too much. Niet geslapen, nauwelijks gegeten en veel te veel drugs genomen. Daarna was ik helemaal van de kaart. Dat ging te ver, dat wil ik niet meer.”*

Daarentegen zien de respondenten wel anderen swingersstellen op de grens van recreatief en problematisch gebruik balanceren.

Brenda (34): *“Soms zie ik dat anderen fout gaan op drugs. Liggen ze te shaken, met koude doeken. Dom het lijf gewikkeld. Of ik zie swingers die outgaan van te veel GHB. Dat is mij gelukkig nooit overkomen. Ik ken een stel dat echt is doorgeslagen. Bijna elk weekend thuis wappen met de babyfoon ernaast. Als hun kleine van twee in de ochtend wakker wordt, nemen ze een snuifspeed om helder te worden. Gaan ze met het andere stel en zoonlief tekenfilms kijken. Als de kleine weer naar bed gaat, slikken ze opnieuw een pil en gaan verder met neuken. Helemaal hooked aan wappen. Dat is toch triest?”*

Daantje (35): *“Soms zien we wappers die hevig geëmotioneerd raken of helemaal out gaan. Zo zagen we een tijd geleden een vrouw die out ging van de GHB. Haar man vond het een geil idee haar meerdere malen te neuken, terwijl zij buiten westen lag. Dat gaat ons echt te ver.”*

Rinaldo (48): *“Swingen heeft niets met druggebruik te maken. Mensen die dat denken zijn vluchters. We hadden ooit een date met een stel dat in de loop van de avond zo stoned werd dat ze niet meer aanspreekbaar waren. Triest.”*

3.4.4 Sekscontacten

Swingers zijn te vinden onder alle bevolkingsgroepen en in alle sociale netwerken. De meeste respondenten hebben in de loop der jaren een eigen netwerk opgebouwd. Vaak met bekende stellen met wie ze regelmatig als stel of individueel daten. Iedereen ontwikkelde uiteindelijk een voorkeur voor privéfeesten thuis of in hotels en voor wappen met één of meerdere stellen.

Tod (38): *“Stap voor stap ga je verder in de zoektocht naar ultieme seks. Inmiddels laten we elkaar los en gaan we veel vrijer met elkaar om. We bezoeken nog steeds parenclubs, daarnaast privé feestjes bij anderen of bij ons thuis.”*

Guus (41): *“Na een jaar hadden we onze eerste date thuis. De parenclubs die we voorheen bezochten, vonden we helemaal niks. De sfeer daar sprak ons niet aan.”*

Tod (38): *“We hebben die club uiteindelijk anderhalf jaar lang bezocht. Maar de sfeer werd er steeds onrustiger, teveel klikjesvorming en te weinig actie. Wij zijn geen barhangers, maar echte doeners. Toen zijn we vaker privéfeestjes gaan bezoeken”*

Alle respondenten hebben zowel losse als vaste sekscontacten binnen hun swingnetwerk.

Katja (37): *“Als ik via chatten of een profiel een interessant contact opdoe, wil ik die personen eerst beter leren kennen door uitgebreid te chatten en eventueel te bellen. Wanneer het klikt, volgt de afspraak voor een thuisdate met maximaal vier tot vijf stellen, maar soms ook één op één.”*

Guus (41): *“Momenteel daten we met één of twee stellen maximaal, ongeveer eens per twee maanden. Bij hen of bij ons thuis. Af en toe bezoeken we een thuisfeest waar we met meerdere stellen daten. Daar zijn we erg kritisch in, omdat we gewoon niet met ‘Jan en alleman’ willen en kunnen vrijen.”*

Daantje (35): *“Eens in de maand regelen we een oppas tijdens onze vrije weekenden. We bezoeken dan op vrijdag een club in Hoogstraten en vanaf zaterdagavond organiseren we een privé feestje thuis. Dat kan soms tot zondagmiddag doorgaan, altijd onder invloed van middelen. Thuis daten we met minimaal één en maximaal drie andere stellen, waaronder één vast koppel.”*

Wanneer de seks bevalt, wordt het contact voortgezet en kan een vriendschap ontstaan.

Rinaldo (48): *“Ik heb na al die jaren swingen diverse vriendinnen waarvan ik meer weet dan van wie dan ook. Sommigen klikten ook seksueel met mijn vrouw. We hebben jarenlang een openhartige driehoeksrelatie gehad. Ik ga voor de intimiteit, Astrid meer voor de seks.”*

3.4.5 Risicogedrag

Alle respondenten hebben duidelijke afspraken over wat seksueel wel en niet kan. Onbeschermd seks tijdens het swingen is voor allen onbespreekbaar.

Tod (38): *“Wij hanteren strikte basisregels. Neuken alleen met condoom. Sperma doorslikken is uit den boze. Daantje laat zich niet anaal neuken. Daarnaast neukt zij met maximaal een man per nacht, nooit met meerdere mannen.”*

Guus (41): *“We hebben nooit onbeschermd seks. Soms proberen ze toch zonder condoom te neuken. We zijn wel eens bij een stel de deur uitgelopen, omdat ze bleven aandringen op onbeschermd seks. Dan zijn we heel resoluut.”*

Katja (37): *“In de scene heerst een sterke sociale controle en als je voor bareseks kiest, ben je voor velen onaantrekkelijk. Sommige koppels stellen het tijdens de date voor. Dan is het voor mij snel voorbij.”*

Orale seks vindt wel altijd onbeschermd plaats. Geen van de respondenten gebruikt een beflapje of condoom.

Katja (37): *“Ik maak zelden mee dat anderen onveilig willen, al zijn er soms stellen die hierop aandringen. Maar wat is onveilig? Orale seks gebeurt altijd zonder condoom of beflapje. In hoeverre is dat veilig? Weet jij het?”*

De respondenten zeggen het volgende over onbeschermd seks van anderen.

Daantje (35): *“We kennen swingers die echt seksverslaafd zijn. Die elke dag daten en meerdere keren per dag seks hebben. Een Belgisch stel dat op gezette tijden met een groepje swingers date en nooit condooms gebruikt. Ze vormen een klein vast klikje dat onbeschermd seks heeft. Eens per maand laat één van hen zich op soa testen. Loopt iemand iets op, dan worden de anderen per sms gewaarschuwd.”*

Rinaldo (48): *“Veel swingers beginnen met druggebruik als tactisch middel om seksuele grenzen te verleggen. Mensen zijn niet zuinig op zichzelf en hun partner. Ik ken en zie swingers die het onveilig doen, ook al is dat niet de bedoeling. Vaak onder invloed. Dan denk ik: ga je gang maar, ik ben geen dominee.”*

Alle respondenten hebben onbeschermd seks met hun vaste partner. Enkelen hebben met meerdere, vaste sekspartners onbeschermd seks.

Rinaldo (48): *“Ik ben heel strikt in condoomgebruik. Mijn vrouw en vriendin neuk ik wel zonder. Als ik een andere vrouw neuk, ben ik verantwoordelijk voor het condoom.”*

Daantje (35): *“Ik heb een vaste sekspartner die ik eens in de drie vier maanden ontmoet. Hij is single en met hem heb ik onbeschermd seks.”*

Alle respondenten laten zich regelmatig op soa testen. Enkelen hebben in het verleden soa opgelopen.

Katja (37): *“De meeste stellen hebben zich laten vaccineren tegen hepatitis A en B en laten zich drie tot vier keer per jaar preventief op soa testen. Heel routineus. Ook wij testen ons meerdere keren per jaar en hebben tot nu toe geen soa opgelopen.”*

Daantje (35): *“Wij laten ons drie tot vier keer per jaar op soa testen. Anderhalf jaar terug had ik chlamydia, ik heb me meteen laten behandelen. Rob kreeg te horen dat hij gonorrhoe in zijn keel had. Afgelopen voorjaar had ik hetzelfde, ook in de vagina en anus. We hebben gevraagd hoe de soa kon zijn opgelopen want het komt zelden voor in de keel bij mannen die geen seks met mannen hebben. Het bleek door diep beffen te komen.”*

Guus (41): *“Wij laten ons twee keer per jaar bij de GGD op soa testen. Mijn vrouw heeft ooit genitale wratten opgelopen, maar niet door het swingen. Waarschijnlijk is dit tijdens de bevalling in het ziekenhuis gebeurd.”*

Rinaldo (48): *“Ikzelf heb nog nooit een soa gehad. Volgende week ga ik weer op controle. Het is inmiddels al weer twee jaar geleden dat ik ben getest. Maar ik heb in de tussentijd geen onveilige seks met losse contacten gehad.”*

Sommige respondenten zijn inmiddels bekend met het gegeven dat gezamenlijk gebruik van seks-speeltjes de kans op soa-overdracht beduidend kan vergroten. Eén respondent ziet wel onveilig gebruik van seksspeeltjes bij andere swingers.

Daantje (35): *“Seksspeeltjes gebruiken we minder vaak, we weten dat het meer risico geeft. We hebben ze wel in huis, maar tijdens de privéfeesten worden ze zelden uit de kast gehaald.”*

Katja (37): *“Seksspeeltjes gebruik ik zelden, maar in de scene zie en hoor ik het regelmatig. Vaak gaat er een condoom overheen, maar niet altijd. Of de speeltjes tussendoor voldoende worden gereinigd, betwijfel ik. Ze worden soms door meerdere sekspartners gebruikt, zonder dat de speeltjes, handen of vingers vooraf of naderhand worden gedesinfecteerd.”*

Tijdens de spreekuren bij de soa-verpleegkundigen wordt soms openlijk over middelengebruik gesproken.

Brenda (34): *“Gelukkig heb ik nog nooit een soa gehad. Ik laat me nu twee keer per jaar op soa testen. Voor alle zekerheid. Ik laat me niet door andere kerels neuken. Beffen doe ik wel zonder. Maar oké, dan nog, je kunt een schimmel of bacterie in de keel of schaamstreek oplopen. Mijn soa-verpleegkundige is heel openminded en absoluut niet moraliserend. Hij vraagt op een relaxte manier door, dus ik ben open over mijn gebruik.”*

3.4.6 Gewenste interventieontwikkeling

Risicogedrag ten aanzien van middelengebruik in relatie tot onbeschermd seks, zien alle respondenten in hun directe swingnetwerk. Op de vraag of er in de swingersscene behoefte is aan gezondheidsinformatie, antwoorden bijna alle respondenten dat ze de meerwaarde van informatie over middelengebruik in relatie tot seks zien, maar wel specifiek toegespitst op hun scene. De helft van de respondenten heeft weinig behoefte aan meer informatie over middelengebruik an sich.

Brenda (34): *“Ik denk dat er in de scene behoefte is aan een duidelijke website over drugs. Vooral voor beginners die gaan wappen en echt niet weten wat ze slikken, snuiven of drinken. Vaak vrouwen, die eigenlijk niet willen, maar onder invloed zich kunnen laten gaan. De site wapwinkel.nl is een heuse snoepwinkel, je kunt er alles bestellen. Maar informatie over de effecten, combinaties en risico's ontbreekt. Wappen is een soort hype. Iedereen kopieert elkaar. Ze kennen het van horen zeggen en gebruiken daarom. Elk weekend, keer op keer.”*

Katja (37): *“Ik denk dat de swingersscene behoefte heeft aan duidelijke informatie over druggebruik. Welke combinaties wel en welke niet? Wat zijn bijkomende effecten als je bepaalde middelen combineert? Wat is het effect van het gebruikte middel op de seksbeleving? Het zou mooi zijn om deze info op bijvoorbeeld een datingsite terug te vinden. Maar of dat een optie is, betwijfel ik. Mijn ervaring is dat die sites op geen enkele manier willen worden geassocieerd met middelengebruik. Als in een chatroom met de webcam iets gebeurt wat de associatie met drugs heeft, geeft de helpdesk meteen een aanmaning. Zouden ze info over drugsgebruik op hun website plaatsen, dan erkennen ze in feite dat veel swingers die hun site bezoeken drugs gebruiken.”*

Tod (38): *“Waar wij behoefte aan hebben is een site voor swingers die met drugs gaan experimenteren. Een site waarop duidelijke informatie is te vinden over de effecten van de verschillende middelen, welke combinaties wel en niet werken, de relatie tussen verschillende drugs en seks en welke dosis wordt geadviseerd. Wij denken dat daar in de swingerswereld veel behoefte aan is.”*

Eén respondent geeft aan dat er voldoende opties zijn om betrouwbare informatie over veilig middelengebruik te vinden.

Guus (41): *“Persoonlijk heb ik geen behoefte aan extra informatie over druggebruik en seks. Alles is op internet terug te vinden. Op pilreport kun je zien welke pillen op de markt zijn en of ze oké zijn. De swingers die wij kennen gaan heel nuchter met gebruik om. Het is geen hoofdonderdeel van het leven, eerder een mooie aanvulling. Op zo’n avond hou je elkaar in de gaten. Hoe lang iemand zich doucht of naar het toilet gaat. Als je ziet dat iemand ‘out’ of bijna ‘out’ gaat, blijf je alert. Je weet van elkaar wat je gebruikt en houdt daar rekening mee. Wat mij betreft mogen ze druggebruik voor mensen boven de dertig jaar legaliseren.”*

Tenslotte heeft één respondent nog een andere interventiewens:

Rinaldo (48): *“In de swingerswereld zijn veel wisselende seksuele contacten, vaak anoniem. Wat te doen als je een soa oploopt? Misschien een idee voor een site. Een online plek voor swingers met de mogelijkheid een oproep te plaatsen zodra ze een soa oplopen. Diegene geeft de setting aan: waar, wanneer en met wie is het gebeurd. Iedereen die op de site staat ingeschreven, ontvangt automatisch een mail. Dan kun je zelf besluiten of je naar de soa-kliniek voor een test gaat.”*

4. SIGNALEN

De belangrijkste signalen zijn hieronder aan de hand van de vier deelvragen (hoofdstuk 2, pagina 6) beschreven:

1. *Hoe groot is naar schatting de groep Nederlandse swingers die middelen tijdens seks gebruikt en hoe ziet deze groep eruit?*

Schattingen over het aantal swingers in Nederland lopen zeer uiteen. Soa Aids Nederland (soa-aids.nl) spreekt over 15.000 stellen. Het boek 'Swingen, de lifestyle' van Natasja Bakker (2006) schat tussen 50.000 tot 100.000 stellen. Overige schattingen van professionals en onderzoekers lopen eveneens uiteen, maar vallen binnen het genoemde bereik.

Volgens professionals worden in meerdere swingnetwerken steeds vaker middelen tijdens seks gebruikt. Middelengebruik tijdens seks is in deze netwerken eerder gemeengoed dan uitzondering geworden. Volgens schattingen van de geïnterviewde swingers geldt dit voor meer dan de helft van de totale groep. Professionals schatten het aantal gebruikende swingers hoger, tussen 60 en 70 procent. Uitgaande van de bovenstaande totaalcijfers en een gebruik van 50 procent gaat het om minimaal 7.500 en maximaal 50.000 swingersstellen die tijdens het swingen sporadisch, regelmatig of altijd middelen gebruiken.

Swingers die middelen gebruiken zijn te vinden onder alle bevolkingsgroepen en in alle sociale netwerken, maar doorgaans zijn ze ouder dan dertig jaar. Dat geldt ook voor alle respondenten. Jonge swingers worden door zowel respondenten als professionals zelden in de scene gezien. Veel swingers bouwen in de loop der jaren een eigen seksnetwerk op. Vaak met bekende stellen met wie ze regelmatig als stel of alleen onder invloed van middelen daten. Bijna alle respondenten ontwikkelen uiteindelijk een voorkeur voor privéfeesten thuis of in hotels. Opvallend is het internationale karakter van de seksnetwerken in bars, clubs en - in mindere mate - op privéfeesten.

2. *Welke middelen gebruiken en combineren de geïnterviewden en hun seksuele netwerken en wat is de functie en meerwaarde van hun middelengebruik?*

Alle geïnterviewden hebben ervaring met meerdere middelen, al dan niet gecombineerd. Sommige respondenten hadden weinig tot geen ervaring met middelengebruik voordat ze de swingersscene ontdekten. Opvallend daarbij is dat de helft aangeeft voorheen afwijzend tegenover drugs te hebben gestaan. Na een aantal jaar actief in de swingersscene worden de meeste respondenten nieuwsgierig naar de effecten en meerwaarde van middelengebruik en beginnen ze met experimenteren.

De meest gebruikte middelen voor de geïnterviewden en hun netwerken zijn XTC en GHB. Daarnaast worden met name ketamine, speed, cannabis, lachgas en poppers en in mindere mate GBL en snuifcoke genoemd. Heroïne, opiaten, paddo's, LSD en designerdrugs worden niet of zelden genoemd. Het injecteren van middelen komt zeer sporadisch voor. Volgens enkele respondenten en professionals zou vooral speed af en toe worden geïnjecteerd. Het combineren van twee of meerdere middelen is inmiddels gangbaar in wappend Nederland. De meest voorkomende combi's zijn XTC en GHB, XTC en ketamine, al dan niet in combinatie met poppers of erectiestimulerende middelen. Viagra of Kamagra worden gebruikt om stoned de erectie te kunnen behouden. Deze middelen worden via internet gekocht of verkregen via andere swingers.

De respondenten beschikken over matige tot goede basiskennis over de effecten van middelengebruik. Veelal wordt deze informatie op internet opgezocht of door andere swingers gegeven. Er is minder kennis over de risico's van combigebbruik. Alleen van de combinatie alcohol en drugs is veelal bekend dat er makkelijker ongewenste bijwerkingen kunnen ontstaan. Bijna alle respondenten missen op de bestaande, populaire drugsites gerichte informatie over de invloed van middelengebruik op seks en wat de eventuele risico's kunnen zijn. Ze missen informatie over risicobeperking bij zowel middelengebruik als bij seks. Enkele respondenten zijn onvoldoende op de hoogte van de juiste benamingen van de gebruikte middelen en benoemen drugs met codenamen als snoepje (XTC), bommetje (lachgas) of 'K' (ketamine), zonder exact te weten om welke middelen het gaat. Volgens sommige professionals ontbreekt bij een grote groep swingers de kennis over middelengebruik op de lange termijn.

Middelengebruik tijdens seks heeft als doel het verleggen van seksuele grenzen (al dan niet veilig) en soms het verdiepen en versterken van sociale contacten. De meerwaarde van wapen is tweeledig: downers als GHB, GBL, ketamine en cannabis maken de seks spannender, intenser en geiler. Uppers als XTC, MDMA, speed en cocaïne geven meer uithoudingsvermogen, waardoor de seks langer kan doorgaan.

3. Welk effect heeft middelengebruik op de seksuele keuzes van de geïnterviewden en wat zien en horen zij in hun netwerk?

Sommige respondenten kost het meer moeite om onder invloed van middelen beschermd te vrijen. Toch geven alle respondenten aan heel strikt in condoomgebruik te zijn bij anaal of vaginaal contact met een of meerdere sekspartners, ook onder invloed van middelen. Wel hebben enkele respondenten met een of meerdere bekende sekspartners onbeschermd vaginale seks en zijn hun seksuele afspraken gebaseerd op wederzijds vertrouwen. Sommige respondenten weten inmiddels dat gezamenlijk gebruik van seksspeeltjes de kans op soa-overdracht beduidend vergroot. Sommige professionals geven aan dat het delen van seksattributen regelmatig de oorzaak is van soa-overdracht bij hun bezoekers. Alle respondenten hebben seks met hun vaste partner, tijdens het swingen en buiten het swingen om. Dit gebeurt altijd zonder condoom.

Volgens alle respondenten kent de swingerswereld kleine besloten seksnetwerken waarin standaard voor onveilige seks wordt gekozen, al dan niet onder invloed. In hoeverre deze keuze het gevolg is van middelengebruik is onduidelijk. Alle respondenten kennen situaties en verhalen van andere stellen of individuen in hun netwerk die soms tot altijd voor onbeschermd seks kiezen. Dit varieert van kleine seksnetwerken die standaard onbeschermd seks hebben tot individuen of stellen die onder invloed van middelen het condoom soms achterwege laten.

De meest genoemde seksuele afspraken tijdens het swingen zijn: 'altijd een condoom bij neuken en/of anale seks' en 'bij pijpen niet klaarkomen in de mond'. Deze afspraken worden door alle respondenten ook onder invloed van middelen nageleefd. Ondanks dat alle respondenten tijdens het wapen beschermd vaginale en anale seks met anderen hebben, gebruikt bij orale seks niemand een condoom/beflapje. Daarbij is de definitie van veilige seks voor sommige respondenten niet helder.

Orale seks gebeurt altijd onbeschermd en onbeschermd neuken met een vaste sekspartner kan leiden tot een luchtiger standpunt over condoomgebruik. De keuze voor onbeschermd seks met de vaste partner hangt volgens de respondenten niet samen met middelengebruik. Ook hebben sommige respondenten onbeschermd vaginale seks met een of meerdere andere vaste sekspartner(s), maar ook deze keus staat los van middelengebruik.

Risicovol middelengebruik herkennen de respondenten niet bij zichzelf. Wel zien of horen ze van andere swingers die out gaan, onwel worden of afhankelijk zijn. Ook professionals signaleren swingersstellen die op de grens van recreatief en problematisch gebruik balanceren. Daar het een undergroundbeweging betreft, is deze subgroep soms moeilijk traceerbaar of bereikbaar.

Volgens de professionals worden in de scene onder invloed van middelen steeds vaker seksuele keuzes gemaakt die tot risicogedrag kunnen leiden. Het gaat daarbij zowel over risicogedrag als gevolg van middelengebruik als over seksueel risicogedrag onder invloed.

4. Wat is hun informatiebehoefte?

Alle geïnterviewden zien de meerwaarde van nieuw te ontwikkelen voorlichtingsmateriaal voor de swingersscene. Er is behoefte aan uitgebreide informatie over de effecten van afzonderlijke en gecombineerde middelen in relatie tot seks. De voorkeur gaat uit naar een website, specifiek voor swingers. Een site die hun in staat stelt op verantwoorde wijze middelen te gebruiken en te combineren en die daarnaast informatie biedt over middelen in relatie tot seks en risicogedrag. Sommige respondenten zeggen ook behoefte te hebben aan een online meldpunt voor berichten (*alarm calls*) over soa die tijdens anonieme swingcontacten worden opgelopen.

5. CONCLUSIES

Naar aanleiding van de interviews en de signalen uit de voorverkenning trekt Mainline tenslotte de volgende conclusies:

1. Er is weinig bekend over de verschillen in seksueel risicogedrag bij middelengebruikende en niet-middelengebruikende swingnetwerken. Hier is vervolgonderzoek op zijn plaats.
2. De swingcarrière van de respondenten kan grofweg onderverdeelt worden in drie fasen. Allereerst worden clubs en/of feesten bezocht waarbij weinig tot geen middelengebruik plaatsvindt. Daar kan de informatieverstrekking over middelen, (risicovolle) combinaties en seksuele risicobeperking op locatie plaatsvinden. Vervolgens ontmoeten swingers elkaar via internet en daten vaker in een thuissetting. Middelen zijn hierdoor makkelijker verkrijgbaar en de nieuwsgierigheid naar middelengebruik neemt eerder toe. Met als gevolg minder (sociale) controle en minder professionele aansturing bij eventueel risicogedrag. Vooral de soa-verpleegkundigen kunnen daarop inspelen met informatieoverdracht over veilig middelengebruik en seksueel risicogedrag. Tenslotte zijn er de ervaren thuiswappers die meestal tot altijd middelen gebruiken en daarbij grotendeels uit beeld raken. Hierbij is schadebeperkende informatieoverdracht minder toegankelijk maar uiterst noodzakelijk.
3. Sommige harm-reductionstechnieken omtrent bewust en gecontroleerd middelengebruik zijn al geïntegreerd in de swingersscene. Denk aan het bijhouden van een lijst waarop genoteerd wordt wie welk middel op welk tijdstip gebruikt. Het is een uitdaging om hier qua interventie-ontwikkeling op voort te borduren.
4. Een uitgebreide analyse van de bestaande websites die middelen voor de doelgroep aanbieden zou veel informatie kunnen opleveren (bijvoorbeeld *wapshop.nl*, *wapwereld.nl*, *wapexpress.nl*, e.d.). Welke informatie over veilig middelengebruik bestaat er al en welke informatie behoort verbeterd en uitgebreid te worden om het seksplezier en de gezondheid van wappers te garanderen?
5. Opvallend is dat de geïnterviewden zelf beperkt onveilig seksueel risicogedrag rapporteren, terwijl de verhalen over hun swingnetwerken en de geluiden vanuit de professionals het tegendeel beweren. Welke onderzoeksmethodieken zijn nodig en toepasbaar om hier meer zicht op te krijgen? Maar ook: welke gesprekstechnieken zijn voor professionals bruikbaar om middelengebruik in relatie tot seksuele keuzes bespreekbaar te maken? Daarbij is het van belang beter contact met en inzicht in specifieke swingnetwerken te krijgen.
6. Sommige swingers zijn onvoldoende op de hoogte van de juiste benamingen van de middelen die ze gebruiken. Hier moet de informatieverstrekking op inspelen, al dan niet uitgesplitst per subdoelgroep, zodat voor zowel de swingers als de professionals duidelijk is welke middelen swingers gebruiken en wat de effecten kunnen zijn.

7. Swingers die middelen gebruiken experimenteren vaak met combigebruik. Op internet ontbreekt neutrale (niet-waarschuwend) informatie over het combineren van twee of meerdere middelen vaak, voor zowel de doelgroep als de professionals.
Voor de doelgroep: *wat doet gecombineerd middelengebruik met seks?*
Voor professionals: *meer toepasbare informatie over combigebruik om de voorlichtingsboodschap te laten aansluiten bij de wensen van de doelgroep.*
8. Het is belangrijk meer zicht te krijgen op de verschillende swingnetwerken die middelen gebruiken en soms, vaak of altijd onbeschermd seks hebben. Hoe zitten deze netwerken in elkaar?
Daarnaast is het de uitdaging meer kennis over en inzicht in de mate van middelengebruik onder swingend Nederland te krijgen en het daaruit mogelijk voortvloeiende seksuele risicogedrag. Dit kan onder meer worden gerealiseerd door de bundeling van bestaande recente onderzoeksresultaten.
9. Wappers spreken veelvuldig over vaste sekspartners. Maar hoe vast is een vast sekscontact en hoe zitten deze seksuele netwerken in elkaar? Via de netwerken van de respondenten is veel informatie te verkrijgen over de mate en aard van middelengebruik in relatie tot seksuele keuzes
10. De signalen uit de interviews komen overeen met de bevindingen van de professionals: in de swingwereld worden veel middelen gebruikt, vaak in combinaties en soms met nadelige consequenties voor de gezondheid van de swingers. Ook bevordert het bestaande, niet altijd veilige middelengebruik het seksueel risicogedrag.
11. Het is belangrijk om een vast netwerk op te bouwen binnen die swingnetwerken die vaak met middelen experimenteren en/of die bewust voor onbeschermd seks kiezen.
Dit om meer zicht te krijgen op eerder genoemde gezondheidsrisico's als gevolg van middelengebruik. Denk aan intraveneus gebruik, risicovol combigebruik, afhankelijkheid en nadelige sociale en psychische effecten van lange-termijngebruik.

6. BIJLAGEN

6.1	Interview 1 Regio Eindhoven	28
6.2	Interview 2 Regio Tilburg	31
6.3	Interview 3 Regio Rotterdam	34
6.4	Interview 4 Regio Groningen	36
6.5	Interview 5 Regio Breda	39

6.1. Interview 1 Regio Eindhoven

Katja (38) heeft ruim vijf jaar een relatie met Daan (46), zij wonen inmiddels ruim drie jaar samen. Beiden hebben kinderen uit een vorig huwelijk (12 en 18 jaar). Sinds tweeënhalf jaar vertoeven Katja en Daan in de swingerswereld en sinds een jaar gebruiken ze drugs.

Katja: “Een aantal jaren terug bezocht ik samen met een vriendin een erotische beurs in Utrecht. Daar zag ik een stand voor swingers. Na een aantal gesprekken met bezoekers van de stand en rondgekeken te hebben, was mijn interesse gewekt. Dat wilde ik ook wel eens beleven. Thuis heb ik het met Daan besproken, hij was meteen enthousiast. We houden beiden van seks. Toen hebben we ons in de mogelijkheden verdiept.”

“Onze eerste swingersavond was in Zuid-Holland. Een mooie, besloten club, bezocht door internationaal publiek met een maximum van honderd twintig stellen. Mannen - alleen of samen - zijn niet welkom, een stel vrouwen daarentegen wel. Iedereen is stijlvol en chique gekleed. Vanaf elf uur gaan de kleren uit: vrouwen in lingerie, mannen in slip of boxershort. Heel spannend, ik voelde mij meteen op mijn gemak.”

“Veel swingers ontmoeten elkaar online. De grootste swingerssite is *sd.com*, een internationale site maar met veel profielen uit Nederland. Voor spontane, directe dates wordt eerder gebruik gemaakt van *chatgirl.nl* of *swingersnederland.nl*. Wij hebben een profiel op *sd.com*.

Bijna elk weekend worden wel ergens in het land swingersfeesten georganiseerd. Naast bekende kinky feesten zoals *Wasteland* en *B.I.T.C.H.*, ook zeer exclusieve feesten op bijzondere locaties zoals in grotten, op schepen of in kastelen. Of een party in één van de strandtenten bij Bloemendaal aan Zee. Vaak overdag, binnen en buiten, afgeschermd met dranghekken en landbouwplastic. Tenslotte zijn de privéfeesten zeer populair.”

“Swingers ontmoeten elkaar online of tijdens een privéfeest. Veel stellen hebben hun zolder als speelruimte ingericht. In de weekenden worden regelmatig privéfeesten in Van der Valk hotels georganiseerd. Dan huren ze een aantal luxe suites af, vaak met jacuzzi of zwembad. Daar komen maximaal twintig koppels op af, één groot feest tijdens het weekend. Ik denk dat de directie van de feestjes afweet, maar ze laten het oogluikend toe. Uiteindelijk doet iedereen zijn eigen ding. Sommige spelen alleen in dezelfde ruimte, anderen weer niet. Sommige stellen vermijden neuken, je voorkeur tast je van te voren goed af. Een klik is in elk geval het belangrijkste.”

“Ik zie swingen als een aanvulling op je seksrelatie, niet als invulling. Het heeft zeker toegevoegde waarde. Wij hebben veel leuke stellen door het swingen ontmoet. Stellen die erg charmant en respectvol met elkaar omgaan. Je ziet vaak dat ze goed op elkaar zijn ingespeeld en veel plezier met elkaar hebben.”

“In de swingersscene kom je alle types tegen. Van arm tot rijk, oud tot jong. Maar ook bekende Nederlanders. De grootste groep is tussen 35 en 45 jaar. Jongeren zie je ook wel, maar het openstaan voor en invulling geven aan swingen heeft ook met levenservaring te maken. Het verbaast me soms dat ik regelmatig stellen ontmoet met heel belangrijke banen: artsen, advocaten of notarissen. Zij zoeken in het weekend afleiding, genieten van het swingen als een welkome afwisseling op een druk doordeweeks bestaan. Hoe vaak wij swingen is heel verschillend. Soms drie keer per maand, dan weer een aantal maanden niet.”

“Een aantal jaren terug had ik weinig ervaring met drugs, dat hoefde ook niet voor mij. In de swingerswereld gebruikt meer dan de helft is mijn inschatting. Wappen heet dat. Velen zijn heel open over hun gebruik. Er zijn ook stellen die niet gebruiken, zij willen dan ook liever geen gebruikers tijdens hun date, die werelden zijn best wel gescheiden. In de scene hoor ik dat XTC, GHB, ketamine, speed, cannabis, Viagra, Kamagra, lachgas en poppers populair zijn. Over snuifcoke hoor ik zelden iets, en over crystal meth nooit.”

“Er worden veel middelen gecombineerd in de scene. Vooral XTC, GHB en lachgas. Deze middelen worden zelden met alcohol gecombineerd. Als mensen gebruiken, weten ze dat alcohol vaak averechts werkt. Sommige stellen verkopen drugs. Je hoort dan via via wie dat zijn. Ik heb meegemaakt dat tijdens privéfeesten een schema voor de aanwezige swingers klaarligt. Daarop worden de namen van de bezoekers en de soorten middelen genoteerd. Als iemand out gaat, is de gastheer/vrouw verantwoordelijk. Zo weten ze in ieder geval welk middel, in welke combinatie hoe laat is gebruikt.”

“Tot anderhalf jaar terug had ik niets met drugs. Toch werd ik langzaamaan nieuwsgieriger. Soms vind ik het onvoorstelbaar dat ik momenteel middelen gebruik, maar tot nu heb ik alleen goede ervaringen opgedaan. Vooral met XTC en GHB, dat is mijn favoriete combinatie. XTC maakt alles lossier, intenser en vrolijker. Je praat ook gemakkelijker, maar daar heb ik niet echt een pil voor nodig. GHB maakt de seks intenser en geiler. Speed gebruik ik alleen om wakker te blijven. Dan doe ik een lijntje in een vloeitje en slik een bommetje. Dat gebeurt zelden, alleen als we langer doorhalen, bijvoorbeeld vanaf vrijdagavond tot zaterdagmiddag. Lachgas gebruik ik af en toe, dan ‘vlieg’ je voor een momentje weg, het werkt maar heel kort. Als ik XTC gebruik is het hooguit één tot anderhalve pil. Ik begin altijd met een halfje en gebruik eventueel later nog een helft bij. GHB gebruik ik altijd in kleine doses.”

“Als het ander stel dezelfde middelen gebruikt, zit je vaak op dezelfde golflengte. Naast de intensere seks gaat het ook om de gezelligheid en de algehele sfeer. Ik ben nog nooit out gegaan, ik hoor wel vaker dat het gebeurt. We kopen onze drugs via kennissen uit de scene, de meesten middelen zijn getest of wij vragen hoe de kwaliteit van de middelen is. Voor een pil betalen we twee euro, voor een liter GHB tussen de tachtig en honderd euro.”

“Als ik via internet een interessant contact opdoe, wil ik die personen eerst beter kennen door uitgebreid te chatten en eventueel te bellen. Als het klikt, volgt een afspraak voor een date. Anderen spreken af om onder genot van een drankje elkaar beter te leren kennen. Als we uiteindelijk daten, is dat in een club of op een thuisadres met maximaal vier tot vijf stellen. Maar soms ook één op één met een ander stel. Met gangbangen heb ik niets, we daten niet met een man alleen. Daarnaast is het best wel moeilijk om leuke mannen te ontmoeten, ze zijn vaak minder aantrekkelijk.”

“Onbeschermd neuken komt ook in de swingersscene voor. Sommige koppels stellen het tijdens de date uiteindelijk voor, maar dan is het voor velen vaak snel voorbij. In de scene heerst een sterke sociale controle en als je voor bareseks kiest, ben je voor velen onaantrekkelijk. Ik maak zelden mee dat anderen onveilig willen. Al zijn er soms stellen die hierop aandringen. Maar wat is onveilig? Orale seks gebeurt altijd zonder condoom of beflapje. In hoeverre is dat veilig? Weet jij het?”

“Seksspeeltjes gebruik ik zelden, maar in de scene zie en hoor ik het regelmatig. Vaak gaat er een condoom overheen, maar niet altijd. Of de speeltjes tussendoor voldoende worden gereinigd, betwijfel ik. Ze worden soms door meerdere sekspartners gebruikt, zonder dat de speeltjes, handen of vingers vooraf of naderhand worden gedesinfecteerd. De meeste stellen laten zich drie tot vier keer per jaar op soa testen en hebben zich laten vaccineren tegen hepatitis A en B. Heel routineus. Ook wij testen ons meerdere keren per jaar en hebben tot nu toe geen soa opgelopen.”

“Ik denk dat in de swingersscene behoefte is aan praktische informatie over druggebruik. Welke combinaties wel en welke niet? Wat zijn bijkomende effecten als je bepaalde middelen combineert? Wat is het effect van de verschillende middelen op seks? Het zou mooi zijn om deze info op bijvoorbeeld een datingsite plaatsen. Maar of dat een optie is, betwijfel ik. Mijn ervaring is dat die sites op geen enkele manier willen worden geassocieerd met middelengebruik. Indien bijvoorbeeld in de chatroom met een webcam iets gebeurt wat de associatie met drugs heeft, geeft de helpdesk meteen een aanmaning dit achterwege te laten. Zouden ze info over drugsgebruik op hun website plaatsen, dan erkennen ze dat veel swingers die de site bezoeken ook in werkelijkheid drugs gebruiken.”

“Nu zoek ik vaak op internet of je krijgt info via anderen. Een site zoals *drugsinfo.nl* is zoals de info nu wordt gegeven minder geschikt, omdat de informatie niet echt is gericht op de relatie seks en middelengebruik en nauwelijks aansluit op de swingersscene. Daarnaast wordt nauwelijks info gegeven over de effecten wanneer je middelen combineert en is het advies dit nooit te doen. Terwijl dat wel vaak gebeurt.”

6.2 Interview 2 Regio Tilburg

Daantje (35) en Tod (38) kennen elkaar ruim zestien jaar en zijn inmiddels dertien jaar getrouwd. Zij hebben twee kinderen (11 en 13 jaar). Daantje heeft een parttimebaan en Tod werkt fulltime. Sinds twee jaar swingen zij als stel, soms ook individueel. De laatste tijd gebruiken ze tijdens het swingen drugs.

Daantje: “Toen we kinderen kregen, zakte ons seksleven behoorlijk in en stond het lange tijd op een laag pitje. Daar spraken we heel open over. Best wel confronterend, maar we waren op zoek naar nieuwe seksuele uitdagingen. Toen ontstond het idee een parenclub te bezoeken. Op internet lazen we over een club die ons aansprak. We hebben een datum geprikt op een vrijdag. Ik stond met knikkende knieën aan de deur en wilde het liefst naar huis toen Tod zei: ‘Nu blijf je hier.’”

Tod: “We kenden niemand, totdat een aardig stel ons aansprak, een rondleiding gaf en vertelde over de ins en outs van de scene. We voelden ons snel op ons gemak, spraken die nacht voldoende leuke mensen en keken veel om ons heen. Tijdens ons derde bezoek hadden we uiteindelijk seks, door met elkaar te spelen. Deze club hebben we uiteindelijk anderhalf jaar lang bezocht, maar het werd er steeds onrustiger, te veel klikjesvorming en te weinig actie. Wij zijn geen barhangers, maar echte doeners.”

Tod: “De belangrijkste insteek van parenclubs is gezelligheid. Seks komt vaak pas op de tweede plaats. Sinds een half jaar bezoeken we een parenclub in België. Daar is het gemoedelijker en het publiek is heel divers en internationaal. De sfeer is helemaal geweldig: openheid en vrijheid staan centraal. Als entree betalen we als stel twintig euro, drankjes en hapjes zijn daarbij inbegrepen. Ze willen dan wel dat je seksueel actief bent. Daar letten ze op en ze spreken je er eventueel erop aan. Vrouwen alleen betalen geen entree, maar single mannen betalen tussen tachtig en honderd euro. Omdat de mannen een fikse entreprijs betalen, willen ze vaak meteen actie. Ze zijn supergeil en heel opdringerig, vallen Daantje lastig met een opmerking als ‘ik wil je neuken, heb niet voor niets entreegeld betaald’. We spelen vaak met andere stellen, dat is ook geil om te zien. Ook wel eens trio's, tenminste als het een vrouw is. Ik ben niet biseksueel, in tegenstelling tot Daantje. Zij geniet enorm van seks met vrouwen.”

Tod: “De eerste keer dat Daantje seks met een andere man had, vond ik dat best wel confronterend. Ik vind het sowieso niet prettig als alle seksuele energie naar haar uitgaat. Sommige potentiële sekspartners nemen zich niet eens de moeite met mij een praatje te maken. Stap voor stap ga je verder in de zoektocht naar ultieme seks. Inmiddels laten we elkaar los en gaan we veel vrijer met elkaar om. We bezoeken nog steeds parenclubs en gaan daarnaast naar privéfeestjes bij anderen of houden ze thuis. Soms daten we individueel. Bij individuele afspraken houden we elkaar altijd op de hoogte. Daarnaast hebben we een aantal strikte basisregels: we neuken alleen met condoom, sperma doorslikken is uit den boze, Daantje laat zich niet anaal neuken en neukt met maximaal één man per nacht, nooit met meerdere mannen.”

Tod: “Al met al heeft het swingen veel goeds gebracht, ons seksleven is opgebloeid. We hebben veel leuke mensen ontmoet en enkelen zijn goede vrienden geworden. En we zijn meer naar elkaar toe gegroeid. Uitgangspunt blijft de eigen relatie: die staat boven alles.”

Daantje: “Voorheen hadden we een profiel op chatgirl.nl en chattijd.nl. Daar maken we nog zelden gebruik van. We vertoeven in een leuk kringetje swingers en daten met een vaste groep personen waarbij we ons goed voelen. Eens in de maand regelen we een oppas tijdens onze vrije weekenden. We bezoeken dan op vrijdag een club in Hoogstraten en vanaf zaterdagavond organiseren we een feestje thuis. Dat kan soms tot zondagmiddag doorgaan, meestal onder invloed van middelen. We kiezen niet snel voor een trio, dan is er vaak minder actie. Thuis daten we met minimaal één en maximaal drie andere stellen, waaronder één vast koppel.”

Daantje: “Sinds anderhalf jaar gebruik ik drugs. Ik bezocht een koppel dat altijd gebruikt, had hen via internet ontmoet. Er was meteen een klik, maar zij wilden gebruiken en ik had geen ervaring. Ze benadrukten dat druggebruik niet nodig was, maar ik wilde het uitproberen. Uit nieuwsgierigheid wat het met me zou doen. Ik heb die nacht twee XTC pillen en twee doses GHB genomen. Het effect was geweldig, een waanzinnige ervaring. Van pure opwindning begon mijn lijf helemaal te trillen. Alsof een fontein leegstroomde, zo geil was ik.”

Daantje: “Ik ben een echte ADHD-er, onder invloed ben ik rustiger en meer ontspannen. Ik slik Ritalin en Concerta. XTC en GHB vind ik lekker, zeker in combinatie. Daarnaast gebruik ik soms ketamine, ook daar word je erg geil van. Maar hooguit een lijntje per avond, op het moment dat de pil lekker inslaat. Lachgas gebruik ik zelden, het effect is wel grappig maar duurt te kort. Poppers gebruik ik wel graag, het geeft een sprankelend en intens tintelend gevoel. Soms rook ik een joint. Die koop ik voorgedraaid in de coffeeshop. Ik niet weet welke dosis goed werkt. Paddo’s gebruiken we nooit en drugs shotten gaat echt te ver.”

Daantje: “Voor XTC betalen we gemiddeld 2,50 euro per pil, de laatste keer 1,75 euro. Voor een liter GHB tussen de 95 en 100 euro. We kopen de drugs via een bekend stel. Zij hebben grotere hoeveelheden en bezorgen thuis. Soms krijgen we drugs via swingers waarmee we daten. Vaak wordt gebruik gemaakt van een lijst waarop de namen van de aanwezigen en de verschillende drugs staan. Zo weet men welke drugs op welk moment zijn gebruikt.”

Daantje: “Voelen wij ons niet goed, dan gebruiken we niet. We wappen alleen als we lekker in ons vel zitten. Soms zien we wappers die hevig geëmotioneerd raken of helemaal out gaan. Zo zagen we een tijd geleden dat een vrouw wegviel na GHB-gebruik. Haar man vond het een geil idee haar meerdere malen te neuken terwijl zij buiten westen lag. Dat gaat ons echt te ver. Maar ik zou niet meer zonder drugs willen, het geeft zoveel meerwaarde aan seks.”

Tod: “De mensen die wij kennen, zijn heel open over hun druggebruik. Wappen is bij het grootste deel van de swingers geen taboe meer. Ikzelf gebruik sinds een half jaar. Voorheen werd ik regelmatig gepusht, maar dat werkte averechts. Tot het moment dat de omstandigheden gunstig voelden en het mijn eigen keus was te gebruiken. De eerste XTC-pil was echt te gek.”

Tod: “De meerwaarde van druggebruik tijdens seks is voor ons veelzijdig. Onder invloed zijn geeft meer ontspanning en het laat mij makkelijker de knop om te zetten. De seks duurt langer en is daarnaast veel intenser. Tenslotte geniet ik veel meer van lijfelijk contact. Masseren bijvoorbeeld, daar heb ik niets mee, maar onder invloed kan ik dat heel fijn vinden.

We zijn dan ook echte wappers, onder invloed blijven we seksueel actief. Je hebt ook zogenaamde 'fun wappers': swingers die stoned seksueel passief zijn. Niet echt ons ding. Ik gebruik geen alcohol bij drugs, hooguit één biertje om in de stemming te komen. Onder invloed drinken we veel water. Als het effect van de drugs invloed op mijn erectie hebben, neem ik eventueel een Kamagra. Meestal een uurtje na de inname van XTC. Onze juiste dosis GHB wordt door ervaren swingers met een spuit afgemeten. Mijn dosis is ongeveer 3 milliliter, bij Daantje is dat minder: 2,5 milliliter. De tweede en derde dosis wordt afgebouwd en is altijd lager.”

Daantje: “Wij hebben duidelijke afspraken over wat seksueel wel en niet kan. Onze grens is neuken zonder condoom, al is onbeschermd seks veel geiler en intenser. Ik laat me nooit door meerdere mannen neuken. Ik ken vrouwen die helemaal voor een gangbang gaan en die zich op één avond door veel mannen laten nemen. Ook kennen we swingers die seksverslaafd zijn en elke dag daten, soms meerdere keren per dag. Of een Belgisch stel dat op gezette tijden met een groepje swingers date en nooit condooms gebruikt. Ze hebben een klein vast klikje met wie ze onbeschermd seks hebben. Eens per maand laat één van hen zich op soa testen. Loopt iemand iets op, dan worden de anderen per sms gewaarschuwd.”

Daantje: “Ik heb een vaste sekspartner die ik eens in de drie, vier maanden ontmoet. Hij is single en met hem heb ik wel onbeschermd seks. Beffen en pijpen gebeurt altijd zonder condoom, door ons en door anderen, ik zie niet anders. Seksspeeltjes gebruiken we minder vaak, we weten dat het meer risico geeft. We hebben ze wel in huis, maar tijdens de privéfeesten worden ze zelden uit de kast gehaald. Wij laten ons drie tot vier keer per jaar op soa testen. Anderhalf jaar terug had ik chlamydia, ik heb me meteen laten behandelen. Tod kreeg te horen dat hij gonorrhoe in zijn keel had. Afgelopen voorjaar had ik hetzelfde, ook in de vagina en anus. We hebben gevraagd hoe de soa kon zijn opgelopen, want het komt bij mannen die geen seks met mannen hebben zelden voor in de keel. Het bleek door diep beffen te komen.”

Daantje: “De meerwaarde van swingen is drieledig. Ons (seks)leven is beduidend verbeterd, de intimiteit is intenser en we zijn meer naar elkaar toe gegroeid. We swingen niet om ons huwelijk 'te redden', maar om het seksleven spannender te maken.”

Tod: “Waar wij behoefte aan hebben is een site voor swingers die met drugs experimenteren. Een site waarop duidelijke informatie is te vinden over de effecten van de verschillende middelen, welke combinaties wel en niet werken, de relatie tussen de verschillende drugs en seks en welke doses worden geadviseerd. Wij denken dat daar in de swingerswereld veel behoefte aan is.”

6.3 Interview 3 Regio Zuid Holland

Guus (41) en Sanne (39) kennen elkaar 21 jaar, zijn 19 jaar getrouwd en de trotse ouders van een 10-jarige dochter. Sinds tien jaar komen ze in de swingersscene, beiden noemen zich 'biseksueel georiënteerd'. Bijna negen jaar gebruiken ze standaard drugs tijdens het swingen.

Guus: “Elf jaar geleden begonnen we op de dansvloer mondjesmaat met andere stellen te flirten. Meestal bezochten we de *Now & Wow* party's in Rotterdam. Via mijn toenmalige collega hoorden we over websites voor swingers, zoals sdc.com en chatgirl.nl. Dat sprak ons wel aan, op beide sites hebben we nog steeds een profiel. Mijn collega was een echte losbol en probeerde iedereen mee te krijgen naar feestjes. In eerste instantie hoefde dat niet voor ons. Toen hij een feest in het Maastricht organiseerde, zijn we uiteindelijk gegaan. Daar bood hij een aantal XTC-pillen aan. Die heb ik een tijdlang thuis bewaard. Na een paar maanden slikten we de eerste pil, het effect beviel ons prima. Na een jaar hadden we onze eerste date thuis. De parenclubs die we voorheen bezochten, vonden we helemaal niks. De sfeer daar sprak ons niet aan.”

“Ons belangrijkste motief is dat het spannend en verschrikkelijk leuk is om te doen. Het is prachtig je eigen partner met een ander te zien genieten. Tenminste, als je het elkaar gunt. We doen bijvoorbeeld S/M spelletjes, teasen en blinddoeken elkaar en spelen verschillende rollenspellen. Seksuele grenzen hebben we niet. Behalve neuken zonder condoom, dat gebeurt absoluut niet. Tijdens het swingen blijven we altijd samen in dezelfde ruimte. We genieten van en met elkaar, zodat we weten we wat er gebeurt en we elkaar een beetje in de gaten kunnen houden.”

“Onze eerste ervaring met swingen was helemaal te gek. Met een stel dat we tijdens het uitgaan ontmoetten en waar al een paar keer mee hadden geflirt en gezoend. Erg spannend, we stelden voor een keer te daten en van het één kwam het ander. We spraken af bij ons thuis en hebben uiteindelijk een hele leuke nacht gehad. Het is een stel dat helemaal zichzelf blijft, heel relaxed. In een sfeer waarbij wij ons ook thuis voelen. We hebben toen een paar matrassen op de vloer gelegd, een lekker muziekje opgezet en daarna XTC geslikt. Zij gebruikten al langer tijdens de swingen. Daarna hebben we elkaar met olie gemasseerd en uitgebreid geflirt. Het was heel spannend met zijn vieren, maar ik weet eigenlijk niet meer of die eerste keer partnerruil plaatsvond. In ieder geval was er wel orale seks.”

“Tijdens de tweede date kwam het zeker tot partnerruil. We ontdekten in die tijd onze biseksuele gevoelens en hebben daar thuis veel over gesproken. We hebben anale spelletjes uitgeprobeerd en veel nieuwe, leuke en spannende dingen bij elkaar ontdekt. Door het swingen is ons eigen seksleven spannender en uitgebreider geworden.”

“Nu daten we met één of twee stellen maximaal, ongeveer eens per twee maanden, bij hun of bij ons thuis. Maar alleen als onze dochter uit logeren is. Af en toe bezoeken we een thuisfeest waar we met meerdere stellen daten. Daar zijn we wel erg kritisch in, we willen en kunnen niet met ‘Jan en alleman’ vrijen. Via een profiel op datingsites kom je vaak meer te weten. Leeftijd maakt ons niet uit, maar we selecteren wel op uiterlijk. Iemand moet er goed verzorgd uitzien en daarnaast gemeenschappelijke interesses hebben. Onze voorkeur gaat uit naar stellen die elkaar langer kennen en niet te jong zijn. Ook willen we vooraf weten of volledige partnerruil mogelijk is.”

“Voordat we met drugs begonnen, waren we geheelonthouders. We dronken ook geen alcohol, ik heb een hekel aan dronken mensen. Met XTC ging een andere wereld voor mij open, iets waar ik nog steeds van geniet. Daarmee begon ook het flirten op de dansvloer. Nu gebruiken we altijd tijdens het swingen, meestal XTC. Soms in combinatie met GHB of een blow. XTC vinden wij uiteindelijk het meest *chill*, we kennen de effecten. Slik je daarvan teveel, dan kun je het effect bijsturen en zelfs voor een moment uitschakelen. Met GHB is dat anders. Ikzelf neem meestal een hele pil en Sanne een halfje. We hebben ook coke geprobeerd, maar dat is niets. We combineren vaak meerdere middelen. Bijvoorbeeld Kamarga met XTC, voor het geval dat mijn erectie uitblijft. Het geeft een extra stoned gevoel en je kunt langer doorgaan.”

“Vrijen onder invloed is gewoon lekkerder. Je bent lossier, durft meer en je kan urenlang doorgaan zonder moe te worden. Ook kunnen we in sommige situaties van het andere geslacht genieten. En je neemt zowel emotioneel als seksueel meer tijd voor elkaar. Wel hebben we grenzen in gebruik: niet teveel, zodat je weet wat je doet.”

“Wij kopen onze drugs op een vast adres. Die persoon laat ze altijd testen, daar vertrouw ik al zeven jaar op. Een pil kost ruim drie euro. Vroeger slechts één euro, maar de tijden zijn veranderd. Een tijdje was het moeilijk om aan goede XTC te komen waardoor de prijzen omhoog schoten. De kwaliteit is er sowieso behoorlijk op achteruit gegaan, maar voor het eerst sinds lange tijd hebben we weer goede pillen in huis. Amfetamine, hasj, heroïne en ketamine gebruiken we nooit.”

“Ik ben biseksueel, maar zoen nooit met mannen. Voor de rest doe ik alles, nemen en genomen worden. Maar ook hier geldt: alleen als er een klik is. Ik kan en voel niet de behoefte met elke man te vrijen. Ook Sanne kan af en toe met vrouwen geilen. Maar ze heeft daarbij altijd een man nodig, een vrouw alleen doet ze niet. In ons dagelijks leven kijken we nooit met een seksuele blik naar iemand van hetzelfde geslacht. Bij vrijen onder invloed worden seksuele grenzen verlegd en staat je geest meer open.”

“We hebben nooit onbeschermd seks. Soms probeert iemand zonder condoom te neuken, dan zijn we extra op onze hoede. We zijn wel eens bij een stel de deur uitgelopen omdat ze op onbeschermd seks bleven aandringen. Dan zijn we heel resoluut.”

“Wij laten ons in twee keer per jaar bij de GGD op soa testen. Ze weten niet alles over ons druggebruik, maar ze helpen je goed en luisteren aandachtig. Mijn vrouw heeft ooit genitale wratten opgelopen, maar niet door het swingen. Waarschijnlijk is dit tijdens de bevalling in het ziekenhuis gebeurd.”

“Persoonlijk heb ik geen behoefte aan extra informatie over druggebruik en seks, alles is op internet terug te vinden. Op ‘pilreport’ kun je zien welke pillen op de markt zijn en of ze oké zijn. Swingers die wij kennen gaan heel nuchter met gebruik om. Het is geen hoofdonderdeel van ons leven, eerder een mooie aanvulling. Op zo’n avond hou je elkaar in de gaten. Hoe lang iemand zich douchet of naar het toilet gaat. Als je ziet dat iemand out of bijna out gaat, blijf je alert. Je weet van elkaar wat je gebruikt en houdt daar rekening mee. Wat mij betreft mogen ze druggebruik voor mensen boven de dertig jaar legaliseren.”

6.4. Interview 4 Regio Groningen

Rinaldo (48) is getrouwd en woont samen in een dorp tussen Assen en Groningen. Hij heeft een drukke fulltime baan in de ICT sector. Zijn vrouw Astrid (46) kent hij inmiddels 23 jaar en ze zijn 11,5 jaar getrouwd. Begin jaren negentig ontdekten ze de fetisj scene en kwamen ze in contact met andere swingers. In die tijd gebruikten ze regelmatig drugs, inmiddels zelden. Naast zijn huwelijk heeft Rinaldo een vaste vriendin (43).

Rinaldo: “Ik ben er sterk van overtuigd dat vaste relaties niet bedoeld zijn om intiem contact met anderen uit de weg te gaan. Gelukkig ontmoette ik een vrouw die daar hetzelfde over dacht. Inmiddels zijn we 26 jaar samen en we geloven in polygamie. We hadden in het verleden vaker langdurige relaties met anderen, dat is nooit een probleem geweest. Gevoelens als jaloezie ken ik niet. Zolang mijn vrouw weet dat zij de meest belangrijke is, kan zij mij zonder angst of wantrouwen vrijlaten.”

“De swingerswereld kan grofweg in drie groepen worden onderverdeeld. Allereerst de groep waarbij de man zijn vrouw pusht. Uit eigenbelang, voor eigen plezier. Vrouwen die meedoen terwijl ze eigenlijk niet willen, onder het mom van een acceptabel huwelijk. Ten tweede stellen die hun relatie prima onder controle hebben en die in de scene geen diepere relaties met anderen opbouwen. Tenslotte de groep swingers die langdurige relaties met anderen opbouwt en onderhoudt, ook buiten de parenclubs om.”

“Begin jaren negentig bezochten we diverse fetisj feesten: *EuroPerv*, *Wasteland*, *Dress to Thrill*, *Kinky Club*, *de Cellar Feesten* en *Club Mistique*. We waren al tijden in de weer met fetisj kleding: bezochten *DeMask* en een shop op de Nieuwe Dijk. Mijn vrouw ontwierp kinky kleding. De feesten toentertijd waren echt te gek. Een underground beweging met een relatief kleine, vaste kliek partygangers waarbij wij ons thuis voelden. Tijdens het feesten kwamen we in aanraking met XTC. Het effect was erg fijn: de combinatie van dansen en flirten. De pillen in die tijd waren nog goed, vandaag de dag slik je vaak bagger.”

“De meerwaarde van swingen ligt voor mij bij de intimiteit, niet bij de seks. Een ervaring van vijf minuten kan je uiteindelijk de rest van je leven bijblijven. Ik heb na al die jaren diverse vriendinnen waarvan ik meer weet dan van wie dan ook. De fixatie op het seksuele in de scene vind ik zwaar misplaatst. Ik heb vriendinnen gekend die seksueel ook met mijn vrouw klikten en daardoor jarenlang openhartige driehoeksrelaties gehad. Ik ga voor de intimiteit, Astrid meer voor de seks. Zij heeft minder behoefte aan meerdere mannen in haar leven. We hebben een profiel op *sd.com*, maar mijn vrouw beheert het profiel en maakt afspraken. Dat is haar *business*.”

“Ik ben heel open over mijn levensstijl. Als mensen die afkeuren, is dat hun probleem. Zelfs mijn ouders weten van het swingen. Ons trouwfeest bijvoorbeeld was uitgesplitst in twee onderdelen. Overdag voor de familie, 's avonds voor onze vrienden. De dresscode was: 'hoe vind je jezelf het meest sexy?'. Wij trouwden in een leren outfit. De avond eindigde in een fetisj feest. Er waren pillen, er was coke en mensen waren heel *close* en open, zelfs met vrienden waarvan we het eigenlijk niet hadden verwacht. Het was een geweldig feest.”

“De meeste middelen heb ik geprobeerd. Op mijn vijfde bood mijn opa op het terras een biertje aan. Met blowen begon ik in mijn studententijd, maar dat is nooit mijn ding geweest. Op feesten gebruikte ik naast XTC ook wel eens speed, coke, GHB en alle varianten van XTC, zoals MDMA.

Maar GHB vind ik niks, na twee keer gebruik hebben we de restanten weggegooid. Het is troep. Zeker de eerste jaren was het effect van een pil grandioos. We lieten onze drugs meestal testen.”

“Nu ben ik niet meer met druggebruik bezig. Het effect is misschien geweldig, maar de dagen daarna voel ik me verrot. Dat kan ik niet combineren met mijn drukke bestaan. Pasgeleden ging ik met de dochter van een vriendin naar *B.I.T.C.H.*, een fetisj feest. Om vijf uur in de ochtend reed ik naar huis, alleen Spa Blauw genuttigd. Als ik niet hoeft te rijden, drink ik wel. Alcohol en seks? Dat is net zo'n vraag als kaas en seks: het heeft niks met elkaar te maken, maar de combi kan best lekker zijn.”

“Swingen heeft niets met druggebruik te maken. Mensen die dat denken zijn vluchters. We hadden ooit een date met een stel dat in de loop van de avond zo stoned was dat ze niet meer aanspreekbaar waren. Dat vind ik triest. Voor mij had gebruik vroeger een andere functie. Nachtenlang doorlullen, de combinatie van een pil en goede muziek was te gek. Maar in combinatie met seks heeft het voor mij geen toegevoegde waarde meer. Omdat het seksueel niets extra's oplevert. Negen van de tien keer raak ik er niet meer opgewonden van. Mensen gebruiken omdat ze de behoefte voelen zich terug te trekken in hun eigen cocon. Maar ik zoek verbinding met mijn sekspartner: lichamelijk, geestelijk en spiritueel. Dat vermogen verdwijnt als ik gebruik.”

“In de scene is veel nieuwe aanwas. Vaak zijn het hoogopgeleide mensen met een drukke, verantwoordelijke baan. Meestal 35-plus. Jonge swingers ontmoet ik zelden. Vaak zie ik mensen die je niet in de fetisj scene zou verwachten. Ze komen uit nieuwsgierigheid, waardoor je meteen ziet dat deze wereld mijlenver van hun dagelijkse leven afstaat. Soms lopen ze in de val en beginnen met druggebruik om seksuele grenzen te kunnen verleggen of overschrijden. *Thrill seekers*. Vluchtgedrag. Op zoek naar spanning, alles even loslaten. Niets mis mee, maar ik pas daarvoor. Ik wil de volgende ochtend positief terugkijken op een plezierige nacht. Zonder kater doordat ik keuzes heb gemaakt waar ik nuchter niet achter sta. Mensen zijn niet zuinig op zichzelf, of op hun partner. Ik ken maar weinig stellen in de scene die niet gebruiken. Er is denk ik daarom behoefte aan een neutrale site met info over de verschillende drugs, de effecten, welke combi's wel of niet goed zijn en de invloed van drugs op seks.”

“Dat de swingerswereld populairder wordt, betwijfel ik. Het is eerder een duiventil: vlieg erin, vlieg eruit. Dat is het verschil met vroeger: toen waren het veelal mensen die vanuit een langzaam gerijpt gevoel in contact kwamen met hun fetisj bewustzijn, nu zijn het vooral mensen die swingen omdat ze nieuwsgierig zijn, het een keertje willen meemaken. Zoals een Groninger met een gek hoedje die carnaval in Limburg viert. De swingersscene is behoorlijk commercieel geworden. Gelukkig kan het ook anders. Vorig jaar vierde *B.I.T.C.H.* Haar tienjarig bestaan in de kelder van *Lexion* in Zaandam. Kleinschalig met de oude incrowd. Een zeldzaam superfeest!”

“Veel stellen huren een suite in een *Van der Valk* hotel, wij ook. Voor tweehonderd euro per nacht krijg je een luxe kamer, met jacuzzi en sauna. De directie weet ervan. 'willen jullie extra handdoeken?', vragen ze dan. Dat zegt toch genoeg? Dikke business voor hen. Als wij de eerste keer met een stel afspreken, reserveren we altijd een extra slaapkamer. Voor het geval dat het minder goed klikt.”

“Ik heb nooit seks met mannen. Wel geprobeerd, maar het is niet mijn ding. Biseksualiteit onder mannen is in sommige kringen taboe. Veel profielen van stellen gebruiken code-taal om de ‘bi-schierige’ gevoelens van de man te verwoorden. Ik ben heel strikt in condoomgebruik. Als ik een vrouw neuk, ben ik verantwoordelijk voor het condoom. Mijn vrouw en vriendin neuk ik wel zonder. Ik ken en zie swingers die het onveilig doen, ook als het niet de bedoeling is. Vaak onder invloed. Als ik het zie gebeuren, denk ik ‘ga je gang maar’, ik ben geen dominee.”

“In de swingerswereld zijn veel wisselende seksuele contacten, vaak anoniem. Wat te doen als je een soa oploopt? Misschien een idee voor een site. Een online plek voor swingers met de mogelijkheid een oproep te plaatsen zodra ze een soa oplopen. Diegene geeft de setting aan: waar, wanneer en met wie het is gebeurd. Iedereen die staat op de site staat ingeschreven, ontvangt automatisch een mailbericht. Dan kun je zelf besluiten of je naar de soa-kliniek gaat voor een test. Ikzelf heb nog nooit een soa opgelopen. Volgende week ga ik op controle. Het is inmiddels alweer twee jaar geleden dat ik ben getest. Maar ik heb in de tussentijd geen onveilige seks met losse contacten gehad.”

6.5 Interview 5 Regio Breda

Brenda (34) is werkzaam in de gezondheidszorg. Zij heeft twee zoons van 6 en 11 uit twee eerdere huwelijken. Met haar laatste echtgenoot bezocht ze sporadisch parenclubs. Na haar scheiding in 2011 verkende zij op eigen houtje de swingersscene. Sinds driekwart jaar gebruikt Brenda tijdens het swingen drugs. Sinds een half jaar heeft ze een relatie met Max (48).

Brenda: “Ik kreeg verkering op mijn 14de, trouwde toen ik 21 was en beviel een jaar later van mijn eerste zoon. Alles voelde goed; het 'huisje, boompje en beestje' verhaal. Totdat ik mijn ex betrapte op vreemdgaan. Hij bleek al lange tijd een geheime minnares te hebben, een klap in mijn gezicht. Kort daarna vroeg ik de scheiding aan. Ik voelde me een naïef, burgerlijk dorpsmeisje omdat ik te vroeg was getrouwd. Vastgeroest in een huwelijk, terwijl we er bieden niet rijp voor waren. Ons huwelijk hield tweeënhalf jaar stand.”

“Na een jaar ontmoette ik mijn tweede echtgenoot via mijn werk. Eerst hield ik de boot af. Maar we hadden een belangrijke gemene deler: een stukgelopen huwelijk. Mijn ex is een man met mooie praatjes en hij is gek op seks. Altijd op zoek naar spanning. Hij nam het voortouw en nam me mee naar parenclubs. Swingen was niet echt mijn ding. Ik vroeg me alsmaar af: past dit wel bij mij? Tot echte seks kwam het niet. Een beetje strelen en zoenen, daar bleef het bij. Uiteindelijk trouwden we en kregen we een zoon. Vlak na de bevalling betrapte ik hem op vreemdgaan. Niet eenmalig, maar vaak en veelvuldig. Waarschijnlijk deed hij dat al vanaf het begin van onze relatie met veel verschillende vrouwen. We gingen in relatietherapie. Hij kreeg de diagnose ADHD én bleek seksverslaafd te zijn. Toen begon de ellende. Allerlei loze beloften, ik trapte er keer op keer in. In de zomer van 2010 beëindigde ik ons achtjarig huwelijk. De eerste periode was ik behoorlijk depressief, maar na een tijd kreeg ik mijn energie terug. Nu ben een sterke, zelfbewuste vrouw. Ik weet waar ik sta en ben niet meer zo beïnvloedbaar.”

“Nooit meer een man was mijn motto na twee mislukte huwelijken. Uit nieuwsgierigheid begon ik met chatten. Op de sites *chattime.nl* en *chatgirl.nl*. Dat was kicken. Het initiatief kwam puur vanuit mezelf. Niemand meer die bepaalde wat wel en niet hoorde. De stijgende spanning tijdens het chatten vind ik geweldig. Een van de eerste online-contacten stelde meteen voor elkaar in levende lijve te ontmoeten. Ik was helemaal opgelaten. Toen we elkaar zagen, was het pats-boem bingo. De beste seks die ik ooit heb gehad. Max stelde voor elkaar vaker te ontmoeten, maar ik wilde het door mijn ervaringen met mijn ex-relaties bij die date laten ondanks de vele overeenkomsten. Ik hield de boot af.”

“Een tijd later kwam ik tijdens chatten in contact met een stel. Daar ik al langer het vermoeden had dat ik biseksueel ben, ging ik op de uitnodiging in. In hun woonkamer lagen matrassen op de grond, er was sfeerverlichting en trancemuziek op de achtergrond. Die eerste keer bleef het bij gezellig kletsen, we hebben niet gezoend of andere dingen gedaan. 'Doe jij aan 'wappen?', was de vraag. Wappen? Wist ik veel. Zij gebruikten XTC en boden mij een pil aan. Dat wilde ik niet, in die tijd was ik antidrugs. Het bleef bij een drankje. Reuze gezellig. Toch heb ik thuis op XTC *gegoogeld*, mijn nieuwsgierigheid was gewekt.”

“Het stel had veel ervaring met wappen: naast XTC gebruikten ze GHB, speed, coke, lachgas en ketamine. De eerstvolgende afspraak slikte ik een XTC-pil. Het effect was waanzinnig. De warmte, tinteling, geiligheid en openheid. Ons gevoel voor elkaar versterkte enorm.

Daarna namen we een dosis GHB. Ik kwam helemaal los, een geweldige nacht. Ik bleef hen ontmoeten, altijd namen we drugs. Ook samen met een ander stel en een alleenstaande man. Swingen met zijn vijven. Toen heb ik me laten neuken, terwijl ik dat nooit wil met onbekenden in de scene.”

“Mijn eerste ervaring met speed was niet fijn. Ik slikte een bommetje, maar het effect was te heftig. Ik werd rusteloos en raakte in paniek. Nu snuif ik soms een beetje speed. Dat effect is lichter, speed geeft energie en zorgt ervoor dat je langer kunt doorgaan. Mijn eerste snuif coke nam ik toen ik te hard op XTC ging door een te sterke pil. Door de coke werd ik rustiger, wakkerder en ik voelde me heel krachtig en overtuigend. 'Kom maar op jongens'. Maar voor coke moet je oppassen. Het is een link middel, de verleiding en de kater zijn te groot. Toen heb ik info over ketamine opgezocht. Ik had het eerder aangeboden gekregen, maar ik twijfelde omdat ik niet out wilde gaan. Er bestaan veel negatieve verhalen over ketamine. Die keer werd het in een neussprayflesje aangeboden, opgelost in water. Toen ik het middel snoof, voelde ik niets. Later gebruikte ik met Max een mespuntje ketamine. Wow, alsof er een tandartsverdooving door je lijf giert. Ik was helemaal los van alles. Maar GHB vind ik toffer. Ketamine is leuk voor af en toe. Lachgas doe ik niet meer. Eén avond nam ik elk uur een ballonnetje. Plotseling voelde ik me onpasselijk, tintelingen over mijn hele lijf. Dat doe ik niet meer. Ik heb sowieso het gevoel dat lachgas in de scene aan populariteit inboet. Verder heb ik ook ervaring met spacecake, bereid uit hasjboter. Jezus, wat heb ik gelachen en gehallucineerd, maar van seks kwam het niet. Wel wil ik nog eens LSD gebruiken.”

“Voorheen kreeg ik de drugs via dat eerder genoemde stel. Zij hebben een hele voorraad in huis die ze laten testen, daar maakte ik me geen zorgen over. Nu heb ikzelf een voorraad in huis. Voor XTC betaal je tussen 1,75 en 2,25 euro per pil, bij een afname van vijftig stuks. Voor een halve liter GHB betaal ik 75 euro, daar doe ik een lange tijd mee. Speed kost vijf euro en een gram ketamine 25 euro per gram. Mijn voorraad drugs bewaar ik in de bergkast op zolder. Afgelopen zomer heb ik met mijn zoon de zolder verbouwd tot een sfeervolle ruimte in zwart en metallic. Overdag is het de gamekamer voor mijn zoons. In de weekenden als de kids uit logeren zijn, is het onze speelkamer. Zo'n kamer geeft veel meer sfeer dan een matrasje in de woonkamer.”

“Max wist lange tijd niets van mijn druggebruik. Op een avond heb ik hem alles verteld. Hij moest lachen, bleek zelf jarenlang cokegebruiker te zijn geweest: snuiven en basen. Hij is uiteindelijk afgekickt, maar zijn drang om coke te gebruiken was er nog steeds. Vandaar dat ik nu ook geen coke meer gebruik. We namen toen wel XTC, het effect was geweldig. Met XTC heb je de beste en meest intieme seks. Een pil blijft mijn topper. Sinds ik XTC gebruik, kan ik dance- en trancemuziek waarderen. Voor mij is de meerwaarde van gebruik dat het je gevoelens versterkt en een enorm vrijheidsgevoel geeft. Alles voelt fijner, intenser en in de juiste setting gaat alles vanzelf. Het samenzijn met Max komt onder invloed van XTC tot een ware explosie. Soms gebruiken we meerdere pillen per avond en nemen na ruim twee uur de volgende dosis. Eén keer ben ik van vrijdagavond tot zondagmiddag non-stop doorgestaan. Dat was echt too much. Niet geslapen, nauwelijks gegeten en veel te veel drugs genomen. Daarna was ik helemaal van de kaart. Dat ging te ver, dat wil ik niet meer.”

“Natuurlijk hebben Max en ik seks zonder druggebruik. Gelukkig maar, anders wil ik niet meer. Ik denk dat de helft van de swingers wapt. Vaak genoeg zie je een profiel waarin duidelijk staat vermeld: zonder wapen! Swingers die wel wapen, beschrijven dat op hun profiel als: 'snoepjes en de rest.' Codetaal. Zo staat de uitdrukking 'de verdwaalde hand' voor biseksualiteit

“Soms zie ik anderen fout gaan op drugs gaan. Ligt iemand te shaken, gewikkeld in koude doeken. Of zie ik swingers die outgaan van te veel GHB. Dat is mij nooit overkomen. Ik ken een stel dat echt is doorgeslagen. Die een heel weekend thuis wappen, terwijl de babyfoon ernaast staat. Als hun kleine van twee in de ochtend wakker wordt, nemen ze een snuif speed om helder te worden. Gaan ze samen met het andere stel en zoonlief tekenfilms kijken. Als de kleine in de middag weer naar bed gaat, slikken ze opnieuw een pil en gaan ze verder met neuken. Dat is toch triest? Bij mij staan de kinderen op de eerste plaats. We daten eens in de drie weken, plannen een weekend zodat we beiden vrij zijn en swingen alleen als de kinderen uit logeren gaan. Ik noem mezelf recreatief gebruiker. Ik wap niet wekelijks of vanuit een vanzelfsprekendheid. Max en ik hebben duidelijke afspraken. De scene is een wereld waarin je jezelf kunt kwijtraken. Swingen kan gevaarlijk zijn. Dat je gevoelens voor anderen krijgt, blijft reëel. Zeker als je onder invloed bent. Wij vertrouwen elkaar, onze band is sterk genoeg.”

“Ik laat me nu twee keer per jaar op soa testen. Voor alle zekerheid. Nogmaals, ik laat me niet door andere kerels neuken. Met Max neuk ik wel zonder condoom. Beffen of pijpen tijdens het swingen doe ik zonder. Maar dan nog, je kunt een schimmel of bacterie in de keel of schaamstreek oplopen. Gelukkig heb ik nog nooit een soa gehad. Mijn soa-verpleegkundige is heel openminded en absoluut niet moraliserend. Hij vraagt op een relaxte manier door, dus ik ben open over mijn druggebruik.”

“Ik denk dat er in de scene behoefte is aan een informatieve website over drugs. Vooral voor beginners die gaan wappen en niet weten wat ze gebruiken. Vaak zijn dat vrouwen die eigenlijk niet willen, maar onder invloed zich kunnen laten gaan. De site wapwinkel.nl is een heuse snoepwinkel, je kunt er alles bestellen. Maar informatie over de effecten, combinaties en risico's ontbreekt. Wappen is een soort hype. Iedereen kopieert elkaar. Ze kennen het van horen zeggen en gebruiken daarom. Elk weekend, keer op keer.”

COLOFON

Interviews en verslaglegging: Leon Knoops

Met dank aan: de geïnterviewde swingers en soa-verpleegkundigen, Janine Wildschut, Hilde Roberts en Esther Fransz.

Dit vooronderzoeksrapport is een uitgave van Stichting Mainline
Voor meer informatie:

Stichting Mainline

Postbus 58303

1040 HH Amsterdam

020 - 68 22 660

Email: info@mainline.nl

www.mainline.nl

www.apexx.nl (jongerensite)

© Mainline, mei 2012

